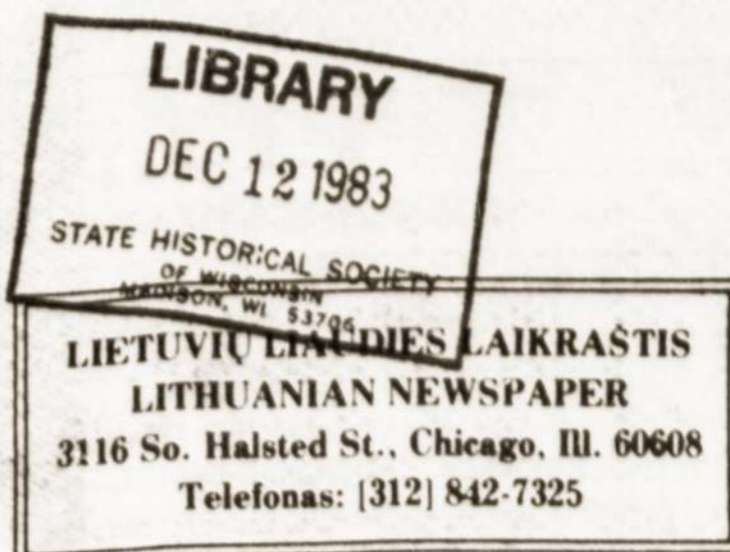

VILNIS

VOLUME LXIII, Nr. 25

KETVIRTADIENIS, GRUODŽIO [DECEMBER] 8, 1983

KAINA 25 c.

KASDIEN

**AR GESTU IŠPIRKO?
NELABAI KĄ ŽADA
DAR VIENAS PAVYZDYS
BRAVO, BRAVO, BRAVO!**

Prez. Reaganas su savo ponia Nancy iš Pietų Korėjos atsivežė du vaikučius, kuriems reikalinga širdies operacija. Pagal spaudos pranešimus, abu vaikučiai yra neturtingų žmonių neturinčių išteklių vaikučius pagydyti.

Prezidento ir jo ponios humaniškas gestas pasigailėti vaikučių ir atsivežus juos čia pagydyti. Bet ar toks gestas išperka prezidento antihumaniškumą, kai čia pat Amerikoje tokių paliegsių, biednų žmonių vaikučių yra šimtai ir tūkstančiai? O ypač, kai tokių vaikučių biedniams tėvams susiaurino socialinio aprūpinimo pašalpas, kai iš kai kurių atėmė maisto talonus...

Pietų Korėjoje kai kurie žmonės gal ir pagalvos, kad prezidentas su savo ponia yra mielaširdingi, bet čia Amerikoje, prašosi klausimas, ar pagalvos.

Prezidentiniai rinkimai bus tik dar kitais metais, bet spaudoje jau vis daugiau ir daugiau komentarų, susijusių su jais. Viešosios nuomonės sekėjai jau pradeda apklausinti balsuotojus, kokie klausimai ryšium su būsimais rinkimais juos jaudina.

Cikagos laikraščio "Sun-Times" apklausinėjimo duomenimis, kurnekur, bet Illinois valstijoje labiausiai jaudina krašto ekonomika, net 45 proc. apklausintų pasisakė, kad jų balsams efektą darys ekonomika.

Turint galvoje prie ko šalį veda reagonomika, nelabai ką žada prez. Reaganui būsimi prezidentiniai rinkimai.

Pagal PIK programą, jeigu fermeriai mažina produkciją, užleidžia savo žemės plotus dirvonuoti, iš nebetelpančių valdžios sandėliuose žemės ūkio produktų gauna dykai kukurūzų ir kitokių javų tiek, kiek galėtų užauginti užleistuose dirvonuoti žemės plotuose; gavę tuos grūdus fermeriai gali parduoti vietoje rinkoje ar sušerti gyvuliams.

Pasirodo, kad ši programa didiesiems fermeriams-dvarininkams yra stačiai aukso kasykla. Generalinė buhalterijos (accounting) tarnyba sako, jog pagal šią programą Kalifornijoje net septyni fermeriai-dvarininkai gavo po \$2 milijonu vertės subsidijų taisy žemės ūkio produktais, o du gavo net po \$3.17 milijono.

Tai dar vienas pavyzdys, kas pelnosi iš reagonomikos programų.

Illinois Technologijos institutas paskelbė, kad kitais metais studentai už mokslą turės mokėti \$6,900. Tai nemaža pinigų suma. Tiek pinigų už savo vaiko mokslą teišgali mokėti turčiai bei turintys nema-

ALYTUS ATSVENTES 400-TŲ METŲ SUKAKTĮ

Alytiškiai skuba į darbą—rush hour.

Gražioje vietoje išaugęs Alytus... sraunauš Nemuno vingis, žali pušynai, pramonės milžinų korpusai, daugiaaukščių kvartalai.

Dzūkijos sostinės praeitį mena Alytupio ir Nemuno santakos stūkstantis piliakalnis. Senose kronikose minima, kad jau XIV a. čia buvusi stipri pilis, ne kartą pastojusi kelią kryžiuočiams, kurią jie vadino Aliten. Miestelis kūrėsi dešiniajame upės krante, 1581 m. jam buvo suteiktos miesto teisės. Istorinių įvykių sankryžoje jį valdė didysis Lietuvos kunigaikštis, Prūsija, vėliau carinė Rusija. Miestas

žas pajamas. Darbininko vaikui toks brangus mokslas neprieinamas.

Prez. Reaganas šiem turčiams ir turintiems nemažas pajamas buvo užsimojęs padėti, kad galėtų už vaiko mokslą pinigus nurašyti nuo mokesčių. Tačiau senatas šį prezidento užmojų atmetė.

Vadinasi, savo klasės žmonėms padėti prezidentui šį kartą nepavyko.

"Laisvėje" skaitau P. Ventos korespondenciją apie jų Aido chorą. Tarp kitko P. Venta rašo: "Keletas aidiečių dabartiniu laiku gyvena tolokai nuo "Laisvės", net Lakehurst, N. J. Atvažiuoti į pamokas turi automobiliu, važiuoti reikia apie dvi valandas." Toliau P. Venta sumini tokių choristų bei chorisčių kelias pavardes.

Tenka išvaizduoti, koks tų choristų bei chorisčių ryžtas, kad Aido choras gyvuotų, kad lietuviška daina skambėtų.

Bravo, bravo ir dar kartą bravo!
S. J. Jokubka

ne kartą degė sukilimų, maištų ugnyse. 1863 m. Alytaus apylinkėse su caro kariuomene kovėsi sukilėliai. Kraštotyros muziejaus eksponatai pasakoja apie lenininės "Iskros" kelią į šį Dzūkijos kraštą, Spalio idėjų atgarsius, alytiškių ryšius su Vilniaus komunistais. 1919 m. mieste buvo sudarytas revoliucinis komitetas, paskelbta Tarybų valdžia, kurią netrukus užgniaužė lenkų ir vokiečių okupantų teroras. Buržuaziniams metais Alytus buvo apskrities centras. Čia veikė pagrindinis LKP parajonio komitetas, kuriam vadovavo Antanas Sniečkus. Ryšį su miesto partiniu pagrindu palaikė daugelis komunistų. Iš Alytaus apylinkių kilęs Tarybų Sąjungos Didvyris Juozas Vitas, poetas Antanas Jonynas. Daug garsių vardų įrašyta į miesto revoliucinių kovų metraščių, "Dainavos partizano" ir "Šarūno" partizanų būrių istoriją. Tūkstančiai Antrojo pasaulinio karo aukų ilsisi po pilkais Vidzgirio kauburėliais.

Neatpažįstamas šiandieninis Alytus, neapbrėpiamas vienu žvilgsniu. Kiek viename žingsnyje jauti seno miesto, šventusio 400-ąsias įkūrimo metines, jaunatvišką pulsą.

Sis Pietų Lietuvos regiono centras dabar užima 33.51 kvadratinio kilometro, jame gyvena 55.3 tūkst. žmonių. Tai vienas sparčiausiai besivystančių respublikos miestų.

Alytus — miestas darbininkas, statybininkas, miestas kūrėjas. Medvilnės kombinatas audžia raštuotas drobes, šaldytuvų gamykloje kasdien pagaminama po tūkstantį šaldytuvų. Iš Eksperimentinio namų statybos kombinato į kolūkinį kaimą keliauja surenkamieji namai.

LIETUVOS DIENA DANIJOJE

Su pasisekimu praėjo Lietuvos TSR diena Danijoje čia surengtos TSRS nacionalinės parodos proga. Parodos svečiai pamatė filmus apie šių dienų Lietuvą, klausėsi "Trimito" orkestro koncertų, domėjosi madomis, kurias demonstravo Vilniaus modelių namai. Respublikos vyriausybinių delegacija susitiko su Danijos visuomene.

Kalbėdamas susirinkusiems, delegacijos vadovas, Lietuvos TSR paruošų ministras Liudas Kareckas papasakojo apie respublikos ekonominius, socialinius ir kultūrinius laimėjimus, apie Lietuvos ir Danijos bendradarbiavimo plėtojimą ir jo perspektyvas.

Jis pažymėjo, kad eksportas į Daniją iš Lietuvos TSR 1982 metais sudarė daugiau kaip milijoną rublių. Tai beveik du kartus viršija 1977-1981 metų rodiklį. Danijai tiekama Vilniaus šlifavimo staklių gamykloje, "Žalgirio" staklių gamykloje ir kitose respublikos įmonėse pagaminta produkcija — metalo pjovimo staklės, kuro aparatūros mazgai.

Iš Danijos Lietuvos TSR gauna įrengimų, prietaisų žemės ūkiui, veislinių gyvulių.

Sėkmingai plėtojamas ir kultūrinis bendradarbiavimas. TSRS ir Danijos draugijos Lietuvos skyriui šiais metais sukakę 15 metų. Per savo gyvavimo metus skyrius padėjo danams susipažinti su realaus socializmo laimėjimais, su įvairiausiomis TSRS tautų gyvenimo pusėmis Tarybų Lietuvos pavyzdžiu. Plačius kontaktus palaiko Vilniaus ir Orhaus universitetų mokslininkai lingvistai.

Lietuvos gyventojai susipažino su politinių plakatų paroda "Danijos komunistų partija kovoje už darbo žmonių teises", su vaikų piešinių paroda, o danai grožėsi lietuviško gintaro dirbiniais, gobelenais, šių dienų lietuvių grafikos paroda, fotoparoda "Tarybų Lietuvos architektūra".

Grožinės literatūros leidykla "Vaga" išleido lietuvių kalba apie 30 pavadinimų danų autorių knygų.

Siltus draugiškus jausmus lietuvių liaudžiai, aukštą tarptautinį jos laimėjimų įvertinimą rodo daugybė danų ir sostinės svečių įrašų atsiliepimų knygoje. Iš "Tiesos"

Penkiolika Alytaus pramonės įmonių dabar gamina daugiau kaip 4 proc. visos respublikos pramonės bendrosios produkcijos. Naujuose butuose įkurtuves kasmet atšvenčia daugiau kaip 500 alytiškių šeimų.

Miestas prie Nemuno Jums taps dar mielesnis, jei bendrausite su jo žmonėmis — nuoširdžiais, linksmo būdo, pasakoriais. J. Stražinskas

VILNIS

Lithuanian Peoples' Bi-weekly (659-780)

Published bi-weekly, Thursday, except when preceded by a Holiday, by the Workers Publishing Association, Inc.
Subscription rates in United States: one year \$10.00, six months \$5.50; Chicago \$12.00, 6 months \$6.50; Canada \$15.00, 6 months \$8.00; foreign countries \$15.00, 6 months \$8.00.

POSTMASTER: Send address changes to the
VILNIS - 3116 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608 Phone 842-7325
Second-class postage paid at Chicago, Illinois (U.S.P.S. 659 780)

Čikagoje tūkstančiai žmonių eina gulti nedavalgę

Didžiuosiuose daugmilijoniniuose Amerikos miestuose visuomet buvo alkanų žmonių, bet kiek jų dabar atsirado, gal tik Didžiosios depresijos metais buvo daugiau. Pavyzdžiui Čikagoje, jau veikia labdarinių organizacijų užlaikomų 19 biedniams žmonėms sriubos virtuvių, kasdien jos išduoda 12-kai tūkstančių žmonių po kaušą sriubos. Kokia ta sriuba, komentarų nereikia, tačiau vis tiek žmonių eilės prie virtuvės durų jos laukia. Laukia ne iš raškažiaus, o kad nėra iš ko namie išsivirti.

Arba štai ką sako labdarinių organizacijų bei institucijų paskelbtas pranešimas apie alkanus miesto skurdžius. Girdi tūkstančiai ir tūkstančiai miesto gyventojų eina gulti nedavalgę. Kas ketvirtas Čikagos miesto žmogus gyvena žemiau skurdo ribos. Vadinaisi, apie 800 tūkstančių. Iš jų apie 250 tūkstančių vertinai kas mėnesį reikia šelpti didesniu ar mažesniu maisto produktų daviniu. Ir blogiausia esą, kad tokių žmonių kasdien gausėja.

Kaip pažymi labdaringsoms organizacijoms maisto dalinimo centro pareigūnas Frank Chuly, apie 300 labdarinių organizacijų laukia maisto dalinimui biedniams žmonėms. Seniai esame šiame biznyje, jis sako, bet niekad taip nebūvo, kad nepaspėtumėm iš labdarinių žmonių bei maisto firmų dykai pririnkti maisto produktų biedniams žmonėms.

Toks žmonių bledėjimas ir nusimaitinimo didėjimas yra rimta problema. Ja susirūpinęs ir miesto meras Washington, ir labdaringos organizacijos, ir social work'ers darbo grupės.

Dėl tokios didelės žmonių mėsės pusalkanio gyvenimo Čikaga yra miestas, kuriame mažų vaikų mirtingumas aukščiausias kaip bile kuriame kitame Amerikos mieste. Pernai iš kas tūkstančio vaikų 21.8 mirė, kas galima girdėti tik atšlikusių šalių miestuose. Miesto Cook County ligoninėje, iš atvestų patikrinti sveikatą vaikų, pusė jų rasti rimtai nusilpę dėl nedasimaitinimo.

Toks pusalkaniai gyvenančių žmonių gausėjimas, labdarinių organizacijų bei institucijų koalicijos pranešimas sako, yra pasėka prez. Reagano ir gubernatoriaus Thompsono politikos apkarbinėti socialinio aprūpinimo pasaulis. Iš apie 72-ju tūkstančių Čikagos žmonių yra atimti maisto talonai, daugiavaikėms šeimoms, mažiausiaalgiamis, valstijos generalinės biedniams žmonėms paramos sumažintos, o be to, dar reikia pridėti nedarbą, visko brangumą, štai ir tūkstančiai žmonių eina gulti nedavalgę, šimtai stovi prie biedniams žmonėms sriubos virtuvių, labdaringos organizacijos prakaituoja kur gauti jiems maisto produktų.

Negalima pateisinti

Prancūzijos laikraštis "Jumanite" demaskavo Vašingtono mėginimus pateisinti pasaulio visuomenės akyse agresiją prieš Grenadą. Amerikos administracijos atstovų teigimai, kad esą JAV įsiveržimas į Grenadą, turi teisinį pagrindą, neišlaiko jokios kritikos, pabrėžia laikraštis.

Prezidentas Reaganas, sakoma straipsnyje, neturi teisės remtis Jungtinių Tautų organizacijos įstatais, draudžiančiais naudoti jėgą arba grasinti ją panaudoti, išskyrus teisėtos gynybos prieš ginkluotą agresiją atvejus. Šių veiksmų negali pateisinti Amerikos valstybių organizacijos įstatai, kurių 15 straipsnis draudžia "tiesioginį arba netiesioginį kišimąsi į Amerikos valstybių organizacijos valstybių vidaus ir užsienio reikalus bet kokia dingstimi. Amerikos valstybių organizacijos įstatų 17 straipsnis skelbia: "Valstybės teritorija yra neliečiama. Ji negali būti net ir laikinos karinės okupacijos arba kitų smurto priemonių objektas".

Reaganas, rašo "Jumanite", visai nepagrįstai motyvuoja ir jam adresuotai kai kurių visiškai priklausomų nuo Vašingtono Karibų baseino šalių vyriausybės kreipimusi. Laikraštis primena, kad 1981 metais sudarytos sutarties dėl Rytų Karibų valstybių organizacijos sudarymo 3 straipsnis nusako tik galimybę organizuoti "bendrą gynybą prieš užsienio agresiją". Grenada, kurią užpuolė JAV, jokia būdu negali būti "agresorė", — pabrėžia laikraštis.

Trumpai

— Peru respublikoje per įvykius municipalinius rinkimus už kairių nuotaikų socialdemokratų partijos kandidatus pasisakė 61 procentas balsuotojų.

— Atstovų bute stigo šešių balsų, kad būtų priimtas Konstitucijoje Lygių Teisių Amendmentas, ko labiausiai reikalauja moterys. Balsavusių prieš pasiūlymą kongresmanų moterys ketina neužmiršti ir už jų perrinkimą nebusuoti.

— NASA siūlo, kad aukštai erdvėje būtų pastatyta aplink Žemę skriejanti nuolatinė stotis, kurioje 2

dirbtų 6 ar 8 astronautai. Valstybei visa tai kaštuotų apie \$8 milijonai.

— Pensylvanijoje užmuše apie 140,000 vištų, nes buvo surasta, jog nuo jų žmonės gali užsikrėsti influenza. Užmuštų vištų vertė daugiau kaip \$260,000. Valdžia šį nuostolį fermeriams ketina atlyginti.

— Emigracijon pasprukęs Nikaragos sandinistų disidentas Pastora Gomez įspėjo JAV ir Hondurą, kad nemėgintų daryti invaziją į Nikaragvą, nes visa Nikaragos liaudis prieš invaziją kovotų.

Iš sunerimusio pasaulio dėl rytojaus

SUNKI NAŠTA

Daugiau kaip 38 procentai vidutinės japonų šeimos pajamų skiriama mokesčiams, atskaitymams už komunalines paslaugas ir draudimą, be kurio čia praktiškai neteikiama medicininė pagalba. Tai rodo šalies vartotojų kooperatyvų sąjungos atlikto tyrimo rezultatai.

Ypač sunkia našta tapo japonams įvairūs tiesioginiai ir netiesioginiai mokesčiai, kurie per pastarąjį dešimtmetį išaugo kelis kartus.

NETURI DARBO

Vakarų Europos jaunimas bijo likti be darbo. Tai rodo jaunuolių nuo 15 iki 24 metų amžiaus apklausa Bendrosios rinkos šalyse, kurią surengė Europos bendrijų komisija. Daugiau kaip 60 procentų apklaustųjų pareiškė, jog nėra įsitikinę, kad gali sėkmingai įsidarbinti. Pesimizmas pagrįstas naujaisiais duomenimis, maždaug 40 procentų iš 12 milijonų Vakarų Europos bedarbių dar neturi 25 metų.

DIDINA ĮTEMPIMĄ

Pietų Korėjos valdžia Vašingtono nurodymu aktyviai didina įtempimą.

APGINTI TAIKĄ PLANETOJE

Giliai prasminga, kad Veiksmų už nusiginklavimą savaitė šiemet prasidėjo būtent SNO ikūrimo dieną. Įstatai, išgalioję 1954 metų spalio 24-ąją, atsižvelgia į Antrojo pasaulinio karo sunkias pasekmes ir kviečia tautas suvienyti pastangas, kad būtų išgelbėta dabartinė ir būsima žmonių karta nuo naujų kruvinių mušių. Šie įstatai įpareigoja visas 158 pasaulio valstybes — SNO nares — gyventi gėros kaimynystės santykiuose, visokeriopa rūpintis bendru saugumu ir taika. Tačiau, deja, nūdienos realybė tokia, kad Jungtinės Valstijos — didžiausia ir turtingiausia kapitalistinė valstybė, siekdama pasaulinės hegemonijos, grubiai pažeidinėja 1945 metais priimtus įstatus.

"JAV valdantieji sluoksniai pradėjo neregėtas ginklavimosi varžbas. Šimtai milijardų dolerių skiriama branduolinio, neutroninio, cheminio, įprastinio, o dabar — dar ir lazerinio bei kosminio ginklo arsenalams didinti. Sąmoningai istūmęs į aklavietę Ženevos derybas, Washingtonas įžūliai primeta Vakarų Europos tautoms naujų Amerikos vidutinio nuotolio raketinių branduolinių priemonių dislokavimą jų žemėje. Štai kodėl dabar nepaprastai svarbu užkirsti kelią agresyvių imperialistinių sluoksnių planams ir veiksams, imtis ryžtingų priemonių, kad būtų sulaukytas pasaulio slinkimas į katastrofą.

Kokia sudėtinga bebūtų padėtis, šis uždavinys įgyvendinamas. "Mes vadovaujamės tuo, kad žmonija nėra pasmerkta pražūčiai, — sako TSKP Centro Komiteto Generalinio sekretoriaus, TSRS Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo Pirmininko J. Andropovo pareiškime. — Ginklavimosi varžyboms turi ir gali būti padarytas galas. Žmonija verta geresnės dalios, negu gyventi konfliktų draskomame pasaulyje, dusti po mirtino ginklo našta".

Tarybų Sąjunga nuosekliai stoja už įtempimo mažinimą, už ginklavimosi varžybų sustabdymą, už valstybių bendradarbiavimo plėtojimą ir vystymą. Kartu su broliškomis socializmo šalimis TSRS pateikia ir

ma. Tolimuosiuose Rytuose pradėjo vykdyti atviras provokacijas prieš užsienio laivus Korėjos sąsiaurio ir Geltonosios jūros tarptautiniuose vandenyse. Kaip praneša agentūra Kiodo Cusin, Pietų Korėjos režimas savavališkai paskelbė "uždara jūrų zona" platu rajoną netoli 37-38 lygiagrečių, uždraudęs ten plaukioti visiems užsienio valstybių laivams.

ISPANIJAI PAVOJUS

Ispanijos reakciją, kuri puoselėja planus įvykdyti antidemokratinį perversmą šalyje, inspiruoja JAV centrinė žvalgyba. Tai rodo faktai, kuriuos paskutiniame numeryje pateikė Madrido žurnalas "Interviu". Įvairios ultradešinėsios teroristinės formuotės iš Ispanijos, praneša žurnalas ruošia kovinį parengimą specialiam treniruočiu centre JAV samdinių bazėje Panamoje.

Remdamasis slaptu pranešimu, kurį vyriausybei pateikė Ispanijos specialios tarnybos, žurnalas praneša, kad dabar šalyje susidarė nepaprastai įtempta situacija ir gresia naujo karinio pučo pavojus.

gina tarptautinėje arenoje dalykišką nusiginklavimo programą, kompleksą konkrečių priemonių karo pavojui likviduoti.

Naujas svarbias iniciatyvas TSRS iškėlė šioje SNO Generalinės Asamblėjos sesijoje. Tai — pasiūlymai ryžtingai ir besąlygiškai pasmerkti branduolinį karą kaip siaubingiausią nusikaltimą žmonijai; stoti už kiekybinių ir kokybinių branduolinių ginkluotės išaldymą; imtis priemonių, kad būtų užkirstas kelias kosmoso militarizavimui.

Tarybų Sąjungos pozicija Ženevos pasitarime suteikia praktinę galimybę teisingai, sąžiningai susitarti, ko trokšta tautos. Įgyvendinus TSRS pasiūlymus, Europoje būtų patikimai užkirstas kelias naujoms vidutinio nuotolio branduolinėms priemonėms, o turimų raketų skaičius būtų sumažintas kelis kartus. Beje, TSRS neturėtų nė viena raketa, nė vienu lėktuvu, nė vienu užtaisų daugiau, negu jų turi NATO šalys.

Vis geriau suvokdami gresiantį pavojų, milijonai žmonių vienija pastangas gyvybės Žemėje vardan. Dabar Europą ir kitus žemynus apėmęs antiraketinis, antikarinis judėjimas baugina ginklavimosi varžybų iniciatorius, pasmerkia juos vis didesniam moraliniam izoliavimui. Masinis judėjimas už taiką yra būdingas, svarbus reiškinys, visų šalių gyvenime. Milžiniškos manifestacijos, mitingai, streikai, parašų rinkimas, žygiai, estafetės, darbo sąrgybos — neįmanoma išvardyti visų nepalaužiamo tautų ryžto stiprinti taiką įrodymų.

Veiksmų už nusiginklavimą savaitės renginiuose aktyviai dalyvavo ir Tarybų Lietuvos taikos šalininkai. Įmonėse ir ūkiuose, mokslo ir mokymo įstaigose vyko susirinkimai ir mitingai. Jų dalyviai karštai pritarė tarybinės vyriausybės vadaus ir užsienio politikai, TSRS taikioms iniciatyvoms, pasmerkė reakcingą dabartinės JAV administracijos kursą. Kai kurių pramonės imonių brigados stojo į taikos sąrgybą ir per pamainą uždirtas lėšas pervedė į Tarybinį taikos fondą.

VI. Burbulis

Vilnis, 1983 gruodžio 8

“Kur trumpa, ten trūksta . . .”

Vilniaus žurnalistas Juozas Šiupšinskas yra bilingvizmo, t. y. dvikalbiškumo reikalų žinovas, šia tema domisi ir rašo jau geras dešimtmetis. Dzūkijos kaimo vaikui įdomu, kaip sugyvena, sutaria, kaip atsiliepia mūsų tarybiniam gyvenimo būdai dviejų kalbų — lietuvių ir rusų — vartojimas.

Vieno pokalbio metu priėjome gana nelauktos išvados: per lietuviškų knygų vertimus, kinofilmus, per muziką ir dailę, rusai, gyvena, pavyzdžiui, Sachaline ar Urale, mus pažįsta kitąsyk geriau negu mes tą žinome — perskaito daugiau lietuvių rašytojų knygų, randa mūsų krašte kitų didelių dvasios vertybių ir, žinoma, dar daugiau iš mūsų tikisi. Ne tik rusai, ne tik tarybiniai žmonės ir Europa žiūri ir mato mus, vis geriau supranta mūsų lietuvių būdą ir papročius . . .

Tokio supratimo būtų dar daugiau, jeigu ne vienas kitas deguto šaukštas . . . Tas pats kolega Juozas už savo patarimus tobulai įvaldyti rusų kalbą — geriausiai bendravimo instrumentą Tarybų Sąjungoje ir dar plačiau — susilaukė “Akiračių” žurnalo nemalonės. Nepasirašytoje apžvalgoje “Akiračių” žurnalo nemalonės. Nepasirašytoje apžvalgoje “Akiračių” redaktorai apgailėstavo, peikė internacionalistinės publicistikos autorius. Kodėl? Už ką? Juk kalbų mokėjimas kišenės nesveria . . .

Vilniaus dienraštis “Vakarinės naujienos” neseniai išspausdino tokią laišką: “Jums rašo nuolatinė žurnalo “Litva literaturnaja” skaitytoja ir nuoširdi lietuvių kultūros, meno, literatūros gerbėja Renata Levčiuk. Aš dėstau muziką Sverd-

lovsko pedagoginėje mokykloje (. . .). Kokia graži, muzikali jūsų gimtoji kalba, kokio ji labai sena!” (Situos žodžius Levčiuk parašė lietuviškai ranka lotynišku šriftu). Dabar visa Rusija — rašo toliau Renata — “skaito naują Alberto Laurinčiuko knygą “Amžini beržai” . . . O lietuvių ir tarybinės literatūros korifėjai Just. Marcinkevičius, Mieželaitis, Avyžius, Sluckis, Baltušis garsūs Tarybų Sąjungos ir užsienyje . . . Širdingai ačiū mažai, nuostabiai Lietuvai, jos galingai kalbai”.

Renata Levčiuk ir tūkstančiai tokių, kaip ji tarybinių žmonių jau neįsivaizduoja tarybinės kultūros be Lietuvos rašytojų, dailininkų, muzikų. Bet ne, sako “Akiračių” oponentai: atsitverkite, nusiųskite, nieko nematykite! Tik tada Lietuva bus lietuviška” ir . . . niekam nežinomas, svetimas, atžiaurus kraštas. Toks, koks jis, iš esmės, ir buvo buržuazijai valdant.

Toks trumparegiškumas pastebėtas net antikomunistų. Jaunesnios kartos reakcinės išėjovos atstovas Jucevičius savo straipsnyje “Idealizmas ir realizmas lietuvių gyvenime”, tilpusiame žurnale “Metmenys”, pavyzdžiui, labai griežtai stoja prieš tikrovės ir realių faktų Lietuvoje ignoravimą: “. . . visa išėjovos politinė panorama yra mūsų mitų, mūsų iliuzijų, o ne istorijos pagimdytų socialinių struktūrų kūrinys. Mūsų politikai susikuria iliuzijų pasauli, ir jį palaiko tikrovės pasauliu”.

Geriau nepasakysi. Politinio galvavimo silpnųbei įveikti reikia daug ko. Svarbiausia — reikia sveiko proto, o mūsų “vaduotojai” kaip tik juo nepasizymi.

V. Liauška

AR VISKAS TVARKOJE?

Jungtinės Amerikos Valstijos mėgsta didžiulius. Labai daug kuo — ir, po teisybei, ištis daug kuo yra didžiulius. Pasiekimais moksle ir technologijoje, pramonėje, žemės ūkyje. Skrajoja “Shuttle” ir veikia superkompiuteriai. Tačiau tikrai didelių pasiekimų fone ypatingai stebinančiai kontrastingai atrodo apleistos kai kurios žmogiško gyvenimo sritys. Ypač krenta į akis, kad šalia didelių pasiekimų moksle ir technikoje labai taikiai “egzistuoja” masiniu tampa paprasčiausias neraštingumas. Jis yra pasiekęs tokius maštabus, kad apie tai vis dažniau prabyla, specialias studijas skelbia tokie žurnalai, kaip “Time”, “United States News and World Report” ir kiti. Ko norėti, jei mokytojo atlyginimas — vienas žemiausių šioje šalyje, pati ši profesija laikoma didžiule nepagarboje. Ir, aišku, kad tokios padėties negalima lyginti su daugeliu kitų civilizuočių kraštų. Tik prisiminkime, ką reiškia mokytojo vardas kad ir Lietuvoje!

Sioje srityje aiškiai kažkas netvarkoje. Ir ar gali būti tvarkoje, jei tvarkantys valstybės biudžetą visų pirma rūpinasi socialiai pašerti Pentagoną?! Užut skyrė daugiau lėšų švietimui, jas pastoviai karmo.

Netvarka ir kitose gyvenimo srityse. Mes dažnai kalbame ir rašome apie įvairias tautybių problemas šioje šalyje, neaplenkdami ir lietuviškų problemų. Bet labai retai pakalbame ir pagalvojame apie pačius tikruosius amerikiečius — indėnus. Daugeliui tai tiesiog kažkokia nereali, atitraukta sąvoka, primenanti “laukinius Vakarų”. O juk realybėje tai — didžiulis skaičius

Vilnis, 1983 gruodžio 8

amerikiečių, gyvenančių neįmanomai sunkiomis sąlygomis.

Prieš kurį laiką žurnale “US News and World Report” buvo išspausdinta tikrai reta šiam žurnalui savo atvirumui studija apie dabartinę indėnų padėtį.

Štai kai kurios pagrindinės mintys:

“After more than a century of federal supervision and dashed hopes, the first Americans find themselves still at the bottom of the ladder — high in unemployment, health problems and alcoholism, low in wealth and education”.

Toliau žurnalas pateikia tokią statistiką. Indėnai, kurių maždaug 1.4 milijono, gyvena 261 rezervate, yra sistemingai apgauldinėjami, vagiama jų gamtos turtai ir ypač nafta.

Indėnų švietimo reikalams skiriama 17 procentų mažiau, nei nacionalinis vidurkis (o mes jau kalbėjome, kad ir viso krašto mastu čia labai bloga padėtis!).

160 tūkstančių Navaho indėnų gyvena dykumoje, kur pagrindiniai būstai — lūšnos.

80 procentų žmonių čia bedarbiai . . .

Tą žinant, ypač skaudžiai nutiekia žinia, kad prezidentas Ronald Reagan pagalbą šiai genčiai sumažino tiesiog drastiškai. Dar žiupsnelis kitos skaudžios statistikos:

Žmogūdžių tarp indėnų — 25.5 procento (100 tūkstančių gyventojų nacionalinis vidurkis — 10.4), savižudžių — 21.8 (nac. vid. — 11.9), tuberkuliozės atveju — 4.4 (nac. vid. — 0.7), diabeto — 22.8 (nac. vid. 10.0). Būtų galima paminėti ir tai, kad Papago indėnų 5000 tūks-

Antikomunistinė “brolija” siekia karinio pranašumo

V. Churchill laikomas “šaltojo karo” krikštąteviu. Jis 1946 metų kovo 5-ąją Amerikos Fultono miestelyje pasakė liūdnei pagarsėjusią kalbą, kuria Vakarų pakvietė į “kovą su rusais”. Churchillis pasiūlė sukurti “tautų, kalbančių angliškai, brolišką asociaciją”.

Kuriant antikomunistinę “broliją”, labai svarbi gairė buvo Maršalo planas (pavadintas JAV valstybės sekretoriaus, kuris 1947 metų birželyje pareiškė, kad Vašingtonas pasirošęs padėti atkurti Europos ekonomiką, vardu). Amerikiečių pagalba nebuvo nesavanaudė. Jos tikruosius tikslus atskleidė pats prezidentas H. Trumanas: “Mūsų ekonominė pagalba Europai privalo . . . palaikyti perginklavimą, o ne toliau plėsti Vakarų Europos šalių ekonomiką”.

Propagandinis triukšmas dėl “grėsmės iš Rytų”, ekonomikos sunkumai, didėjanti kairiųjų jėgų įtaka Prancūzijoje, Italijoje ir kitoje šalyse Vakarų Europos lyderius subūrė po antikomunizmo vėliava. Anglija, Prancūzija, Belgija, Olandija ir Liuksemburgas 1948 metų kovo 17 dieną pasirašė Bruselio sutartį dėl Vakarų sąjungos. Tačiau siekiant po šio susitarimo sudaryti karinį bloką, atsirado daug kliūčių.

JAV, susinervinusios, kad Vakarų europiečiai lėtai tvarkosi, nusprendė pačios įkurti antikomunistinę sąjungą.

1949 metų balandžio 4 dieną Vašingtone JAV valstybės sekretorius, Kanados, Vakarų sąjungos šalių, Danijos, Islandijos, Norvegijos, Portugalijos ir Italijos užsienio reikalų ministrai pasirašė Šiaurės Atlanto sutartį.

NATO blokui priklausio 16 šalių: JAV, Didžioji Britanija, Prancūzija, Italija, Kanada, Danija, Belgija, Olandija, Liuksemburgas, Norvegija, Portugalija, Islandija, Turkija, Graikija, VFR, Ispanija (Prancūzija 1983 metais “išaldė” integraciją į NATO karinius organus).

Bloko valstybių bendra teritorija — apie 22,3 milijono kvadratinį kilometrų. Čia gyvena daugiau kaip 620 milijonų žmonių.

Londono strateginių tyrimų instituto duomenimis, bloko ginkluotose pajėgose yra apie 5 milijonai o su rezervais — daugiau 9.5 milijono žmonių. NATO sausumos kariuomenėje Europoje yra daugiau kaip 2 milijonai žmonių.

Blokas apginkluotas daugiau kaip tūkstančiu tarpžemyninių balistinių raketų, 440 operatyvių taktinių ir taktinių raketų paleidžiamaisiais irengimais, 8 tūkstančiais kovos lėktuvų (iš jų daugiau kaip 2 tūkstančiai — branduolinio ginklo nešėjai), maždaug dviem tūkstančiais kovos laivų.

JAV prezidentas R. Niksonas 1969 metų balandžio mėnesį oficialiai pripažino: tarp TSRS ir JAV yra branduolinių jėgų paritetą.

tančiams žmonių tenka viena bloga ligoninė, kuriai sudegus, truko dešimt metų ją atstatyti. Vienintelė Hopi indėnų ligoninė veikia tris dienas per savaitę. Jie neturi netgi mokyklos . . .

Noriu priminti, kad ši statistika paskelbta žurnalo, kuris visų labiausiai mėgsta rašyti apie saulėtąsias Amerikos gyvenimo puses.

Jonas Žemaitis

Karinis paritetą turėjo itakos JAV ir jų partnerių politikai. NATO taryba 1967 metais patvirtino pirmąjį NATO dokumentą, kuriame sakoma, kad “karinis saugumas ir įtempimo mažinimo politika vienas kitam neprieštarauja” TSRS visuomet pasisakydavo už taikų sambūvį, tad nauji Vašingtono ir jo sąjungininkų politikos akcentai įgalino sudaryti taikingus susitarimus. VFR, sudariusi sutartis su TSRS, Lenkija ir CSSR, pripažino pokario sienas. Buvo pasirašytas susitarimas dėl strateginės ginkluotės apribojimo — SGA-1, kiti dokumentai. 1975 metais Helsinkyje įvyko Saugumo ir bendradarbiavimo Europoje pasitarimas. Tačiau juo labiau mažėjo įtempimas, juo garsiau NATO skambėjo tam prieštaraujantis choras.

1978 metais NATO tarybos gegužės sesijoje buvo susitarta kasmet 3 procentais didinti karines išlaidas. Sesija priėmė karinių pasirošimų programą 10-15 metų. Dabartinius bloko ginkluotųjų pajėgų modernizacijos tempus išvaizduoti padeda toks pavyzdys. Vakarų Europos šalių kariuomenės 1983 metais įsigis 1000 naujų tankų ir šarvuotų mašinų, daugiau kaip 300 kovos lėktuvų, 30 laivų ir 2 povandeninius laivus.

Šiaurės Atlanto bloko karinės išlaidos 1982 metais sudarė daugiau 300 milijardų dolerių. NATO vadeivos milžiniškas ginklavimosi varžybų išlaidas teisinga tariama “tarybine grėsme”.

Blokas atmeta idėją išpareigoti pirmiems nepanaudoti branduolinio ginklo, daug kitų taikingų socializmo iniciatyvų. Tuo pat metu NATO lyderiams liežuvis verčiasi sakyti: pagrindinis bloko tikslas — taika ir tarptautinis saugumas!

1983 metų birželio mėnesį Paryžiuje įvykusioje bloko tarybos sesijoje irgi skambėjo frazės apie taiką. Tačiau NATO “taikingumas” — mitas, pridengiantis bloko politikos pagrindą — konfrontacija. Ministrų priimtame komunikate patvirtino pasirošimą Europoje dislokuoti “Pershing-2” ir sparnuotąsias raketas, atsakyti Tarybų Sąjungos ir Amerikos derybose Ženevoje į bendrą jėgų balansą iskaityti Anglijos ir Prancūzijos branduolinį potencialą.

Iš “Tiesos”

MELAGINGI DUOMENYS

TASS-o korespondentas Igoris Borisenka praneša: Anglijos konservatorių vyriausybė begėdiškai manipuliuoja statistikos duomenis, aiškiai mėgindama pateisinti savo ne kartą darytus pareiškimus, kad ekonomika, girdi, “atgimsta”. Antai prieš kelias dienas labai pompastiškai buvo paskelbta, kad per pastarąjį mėnesį bedarbių skaičius sumažėjo 73 tūkstančiais ir kad Britų salose dabar yra “tik” 3,094 tūkstančiai “nereikalingų žmonių”. Tačiau, kaip nurodo “Sun Times”, atidžiai išnagrinėjus oficialius ministerijos duomenis, aišku, kad palyginti su praėjusį metų spalio mėnesiu bedarbių skaičius padidėjo 45 tūkstančiais, beveik 1.5 procento. O turint galvoje ir tuos 162 tūkstančius žmonių, kurie nebegauna bedarbiams mokamų pašalpų ir todėl paprasčiausiai išbraukti iš oficialių suvestinių, pasirodo, kad nedarbas padidėjo 7 procentais.

3

Apie Amerikos lietuvių lakūnų žygdarbį — visai Tarybų Sąjungai

Apie tai, kaip plačiai ir iškilmingai Tarybų Lietuvoje buvo paminėta Amerikos lietuvių S. Dariaus ir S. Girėno žygdarbio 50-mečio sukaktis, pakankamai gerai žino tie Amerikos lietuviai, kurie iš tikro domisi tėvų krašto gyvenimu.

Straipsniais, minėjimais, filmais, specialiomis varžybomis, kitais būdais Lietuvoje buvo primintas ir pagerbtas Atlanto nugalėtojų žygis, ta proga paskelbiant ir naujų faktų. Norisi bent kiek padėti doriems tautiečiams giliau suprasti, kokios gražios ir gilios yra internacionalizmo tradicijos Tarybų šalyje, kaip vienos tautos praeities garbingiausi žmonės ir žygiai apsupami visų kitų tautų pagarba.

Iš tikro, juk visas šis įvykis galėjo likti svarbia, bet vidine vienos mūsų tautos sukaktimi, ir tai būtų visiškai natūralu. Juk štai S. Darius ir S. Girėnas buvo Amerikos gyventojai, jie ir pakilo į didvyrišką skrydį iš JAV žemės. Čia gyveno daug lietuvių, kurie

stengiasi garsintis savo patriotizmu, kurie vienaip ar kitaip, dažniausiai antitarybiniais tikslais, randa kelius į amerikiečių įstaigas ir spaudą. O kas didžiojoje Amerikos spaudoje prisiminė du narsius lietuvių lakūnus, išrašiusius savo vardus į aviacijos istoriją, kas pagarsino jų žygdarbį? Sakysite,

jog reikia būti realistais: amerikiečiai turi tiek visokių įžymių aviatorių, erdvės ir okeanų užkariautojų, kad jiems šis 1933 metų liepos mėnesio įvykis negali bent kuo išsiskirti, kad jis lieka brangus ir jaudinantis tik lietuvių etninei grupei, kuri vis dėlto gerbia dviejų lakūnų atminimą ir vardus.

Būtų taip, jeigu lygindami su kitais pavyzdžiais, nepastebėtume čia akivaizdžios amerikietiškos ignoracijos, abejingumo kitų tautų aspiracijoms.

Ir vis dėlto! Apie S. Darių ir S. Girėną jų žygdarbio sukakties proga, apie lakūnus ir patį įvykį gana išsamiai papasakojo pats svarbiausias, pats labiausiai paplitęs laikraštis — tarybų Sąjungos Komunistų partijos Centro Komiteto organas "Pravda". Šis laikraštis su didele pagarba ir meile papasakojo didžiulės šalies skaitytojams apie dviejų lietuvių emigrantų — lakūnų žygdarbį, apie jo reikšmę, apie jo ryšį su mūsų nūdienu.

Argi tai nėra didžiulės prasmės dalykas? Juk kiekvienam padoriam, sąžiningam lietuviui, kur jis begyventų, tai turi labai daug pasakyti, priversti jį pagalvoti ir susimąstyti: ar tai įmanoma būtų šalyje, kur nėra giliausios pagarbos kiekvienos tautos istoriniams įvykiams ir žmonėms, ar tai supranta-

ma ir suvokiama ten, kur vyrauja didžiatautiškas pasipūtymas, abejingumas kitų tautų kultūrai ir praeičiai? O juk primintas atsitikimas su S. Dariaus ir S. Girėno sukaktimi nėra kokia nors išimtis. Visos Tarybų šalies, visų jos tautų dvasinio-kultūrinio gyvenimo dalimi tampa K. Donelaičio, M. K. Ciurlonio, S. Nėries, A. Vienuolio ir kitų lietuvių tautos kultūros kūrėjų pagerbimai!

Ir ne tik vienu straipsneliu apie S. Darių ir S. Girėną papasakota milijonams įvairių tautų skaitytojų didžiausio rusų kalba leidžiamo laikraščio dėka. Juos primena specialios tarptautinės aviacijos sporto varžybos, į kurias susirenka geriausi Tarybų Sąjungos ir socialistinių šalių sportininkai. Apie juos pasakos ir meninis filmas "Skrydis per Atlantą". Tai, kad šis meninis filmas yra priimtas sąjunginiam ekranui, reiškia, jog jis bus dubliuotas į rusų kalbą ir bus rodomas visoje Tarybų Sąjungoje.

O kas padaryta, kad lietuvių lakūnus-išeivius žinotų Amerika, kad juos prisimintų Amerikos žmonės, ką nuveikė tie tautiečiai, kurie braunasi į JAV įstaigas ir spaudą? Tai kad nieko! . . .

Todėl vis tik, ponai, palyginkite ir, jeigu sugebate — dorai pamąstykite. Apie daug ką primena ir šis istorinis įvykis ir jo paminėjimas.

Vytautas Kaunietis

KALBANT APIE ELEKTRĄ LIETUVOJE

[ANKSČIAU IR DABAR]

Elektros lemputė, žibanti palubėje ar ant rašomojo stalo, — kasdienybė. Ir kaina už kilovatvalandę vieni niekai — keturios kapeikos, o už jas apie 10 valandų ryškiausios šviesos. Perdegs elektros saugikliai, ir pasijusime kaip nesavi — net žinių vakare nepaklausysi! Ir visai prastai, jei suges transformatorius ar elektros perdavimo linija. Fermose mykia nešerti, negirdyti, nemelžti gyvuliai. Gęsta elektros motoras ir stoja dirbė įrengimai sandėliuose, fermose, dirbtuvėse, šiltnamiuose. Žodžiu, kol pašalins gedimą, stabtels mūsų įprastas, kasdieninis gyvenimas.

Lygiai prieš 45 metus buržuazinės Lietuvos susisiekimo ministras, inžinierius Jokubas Stanišauskis pateikė seimui duomenis apie elektros energijos suvartojimą Lietuvoje ir kitose 23 pasaulio šalyse. Pagal elektros energijos suvartojimą, tenkantį vienam gyventojui (12 kilovatvalandžių), Lietuva, aplenkdamą Kiniją, stovėjo antroje vietoje nuo galo. Palyginus vidutiniškai vienam gyventojui tenkantį sunaudotą elektros kiekį su kitomis šalimis, darosi neįtikėtina. Pavyzdžiui, kaimyninėje Lenkijoje elektros energijos gamino ir vartojo (vidutiniškai vienam gyventojui) 6 kartus, Latvijoje — 7, Estijoje 8 kartus daugiau. O Vokietijoje virš 40, Suomijoje — 50, JAV — net 80 kartų daugiau.

Elektros anuomet žmonės mažai naudojo ne todėl, kad šviesos nenorėjo, o todėl, kad ji buvo labai brangi. 1939 m. kilovatvalandės savikaina buvo 22 centai, o kaina — virš 100. Skirtumas tarp kainos ir savikainos (apie 80 centų)ėjo belgų kapitalistų kišenėn.

Todėl žmonėms pasiūvisti liko žibalas (jis irgi buvo brangus), o kaimiečiams labai dažnai — balana.

4

1930 m. inžinierius J. Smilgevičius pateikė Nemuno užtvėnkimo ir elektrinės ties Prienais projektą. Inžinierius su savo projektu varste daugelio visokių departamentų ir net paties prezidento A. Smetonos duris. Vidaus reikalų ministras pagrasino J. Smilgevičių uždaryti kalėjimą arba beprotnamin, jeigu jis nenustos kvaršinti galvos žmonėms su savo beprotiška idėja užtvėnkinti Nemuną. Žurnalas "Tautos ūkis" 1937 m. rašė, kad Lietuvos elektrifikavimas "dar tebėra tolimos ateities dalykas".

Tik Tarybų valdžios metais, socializmo sąlygomis "tolima ateitis" priartėjo. Sena lietuvių tautos svajonė išsipildė 1955 m. — buvo pradėta statyti tuo metu galingiausia respublikoje hidroelektrinė prie Nemuno. Kai 1959 m. jos pirmasis agregatas pradėjo tiekti srovę, "Amerikos balso" lietuviškos radijo laidos visam pasauliui triūbijo, girdi, Kauno hidroelektrinė tai blefas, išmislas, komunistinė propaganda — jokios užtvėnkos nėra. Jie melavo, šmeižė, pludo mus, o Kauno elektrinė gamino energijos 4 kartus daugiau už visas buržuazinės Lietuvos elektrines stotis.

1964 m. gruodžio mėn. buvo elektrifikuotas paskutinis respublikos Biržų raj. J. Biliūno kolūkis. Dabar žemdirbiams talkininkauja daugiau kaip 400 tūkst. elektros variklių.

1970 m. pastatyta V. Lenino VRE. Ji tiekia daugiau kaip 90 proc. respublikoje gaminamos elektros. Apskritai šiandien elektros energijos gamina beveik 150 kartų daugiau negu buržuazinė Lietuva. Tik Jonavos gamybinis susivienijimas "Azotas" sunaudoja elektros energijos 8 kartus daugiau negu visa anuometinė Lietuva pramonė. Vidutiniškai vienam gy-

ventojui respublikoje elektros energijos gaunama žymiai daugiau negu Italijoje, Belgijoje, Ispanijoje, Graikijoje, Portugalijoje.

Taigi elektros energijos gamina daug, bet jos reikia dar daugiau. Prie Kauno statoma Kaišiadorių akumuliacinė elektrinė. Elektros energijos intensyvaus vartojimo valandomis ji gamins energiją, o kai jos poreikiai bus maži — vartos kitų elektrinių energiją, vandeniu vartyti į viršutinį baseiną. Ignalinos rajone didžiulė atominė elektrinė. Čia dirbs keturi po 1,5 milijono kilovatų galingumo reaktoriai — tokių dar nėra pasaulyje.

A. Augustas

KAIP VISADA

Kartkartėmis Kanadoje leidžiamo lietuvių "vaduotojų" laikraščio "Tėviškės žiburiai" puslapiuose pasirodo specialus skyrelis "Jaunimo žiburiai", kurį redaguoja Rūta Girdauskaitė. Natūralu, kad jaunimui skirtas skyrelis domisi jaunimo problemomis. Štai kodėl ne taip seniai jame dienos šviesa išvydo Toronto lituanistinių kursų studentų pokalbis su juos aplankiusia viešnia, ilgai gyvenusia Lietuvoje. Anoniminė viešnia buvo labai gerai užkonspiruota — veltui laikraštyje ieškotumėt apie ją nors kokių žinių. Nei kas ji, nei kiek metų ir kur gyveno Lietuvoje, nei kokie vėjai atpūtė ją į Ameriką — ničnieko. Toks visiškas pašnekovės užslaptinimas ne tik sudomino, bet ir sukėlė daugybę įvairiausių minčių, bet apie tai — kiek vėliau. O dabar pasidomėkime, ką jaunoji išėivių karta norėjo sužinoti apie Lietuvą ir ką ji sužinojo?

Pirmiausia, pasirodo, jaunimą domino tikėjimo klausimai Lietuvoje. Viešnia trumpai atsakė, jog Lietuvoje yra prasidėjęs religinis atgimimas, vykstantis dviem kryptim. "Viena veda į konfesinį atgimimą Katalikų bažnyčios ribose, kita

veda į mistinę, nekonfesinę, pačių dvasioje sukurtą dievybę".

Tačiau kokia nauja pačių sukurta mistinė dievybė šiandien gimsta Lietuvoje — to "viešnia" nepaaiškino. Klausytojų šis pritrenkiantis pranešimas irgi kažkodėl nesudomino. Todėl mums belieka kankintis nežinioje ir spėlioti, kur ir kokią neopagonybės ar budizmo apraišką toji anoniminė Lietuvos žinovė yra užfiksavusi, o mes — didelei mūsų gėdai — pražiopsoję? . . . Toliau viešnia objektyvumo vardan šiek tiek supeikė Amerikos kultūrą: girdi, "kultūrininkai čia ne tiek stengiasi parodyti savo kultūrinį gyvenimą, kiek uždirbti pinigą". Girdi, ypač tai ryšku teatre, kur aktorius širdies nebuvimas užmaskuojamas puikiais drabužiais, šviesomis, dekoracijomis ir kitokia butaforija. Tuo kalba apie Jungtinių Valstijų negeroves ir pasibaigė. Pokalbio dalyviai vėl kibo į Lietuvą. Paprašyta palyginti Amerikos ir Lietuvos mokyklas, viešnia papasakojo, kad Lietuvoje mokiniams rašomi du pažymiai: už mokslą ir už elgesį. Pirmasis neturi jokios reikšmės, užtat viską lemia antrasis. Galvojojot, kad elgesį Lietuvos mokyklose žemina už išdykumą ar chuliganizmą? Nieko panašaus! Ji mažina už "nusikaltimus partijos linijai". Girdi, ypač militarizuotas kūno kultūros dėstymas, fantazavo įsismaginusi "viešnia". Per šios pamokas, esą dėstomas karinis parengimas. Berniukai ir mergaitės jau ankstyvoje jaunystėje mokomi vartoti automatinis ginklus, postringavo "viešnia", ir klausytojų sąmonėje, ko gero, sušmėžavo bausbas, kurį amerikiečių spauda vadina "tarybine karine grėsme" . . .

Studentai pasidomėjo, ką gi Lietuvos jaunimas skaito. "Viešnia" papasakojo, kad Lietuvos jaunimas labai mėgsta antitarybinę literatūrą: "kronikas" ir kitokius pogrindžio leidinius, tačiau viena bėda — niekur jų negauna. Todėl paragino viešnia, jeigu važiuosite į Lietuvą — būtinai nuveskite draudžiamos literatūros.

Nė vienas pokalbio dalyvis nepaklausė užkonspiruotos viešnios, tai ką gi vis dėlto skaito Lietuvos jaunimas, jeigu antitarybinės literatūros negauna? Ir iš kur jis ją "mėgsta", jeigu net nežino, kas tai yra? Tačiau patikliams klausytojams jokių abejonių nekilo — jie išgirdo tai, ką buvo pasiruošę išgirsti. O toliau vėl . . . Pasirodo, anot viešnios, Lietuvoje niekas neklausia, ar moksleiviai nori stoti į komjaunimą, ar ne. Juos mokytojai net nesiklausė paprasčiausiai surašo ir kvit. Jeigu nesurašytų, patys tuojau pat išlėktų iš darbo, aiškino viešnia. Ir dar — šiandien Lietuvoje vyrauja visiškas tarpusavio nepasitikėjimas! Visur aplink pilna šnipų, todėl net tavo geriausias draugas gali būti užverbuotas! . . . O siuntinius į Lietuvą siųskit, mokė viešnia, tačiau žinokit, jog valdžia geresnes drapanas iš jų pasiima sau, o vietoj jų įveda vietinės gamybos rūbus, dažnai net panešiotus . . . O ką tu jiems padarysi? Matyt, davė suprasti viešnia, tai vienas naujausių komunistų sugalvotų Amerikos diskreditavimo būdų . . . Na, o bedarbių ten yra? — pasidomėjo studentai. Tvirtinimai, jog Lietuvoje bedarbių nėra — pigi sovietų propaganda, sumojavo rankomis viešnia.

Tai ką gi nauja sužinojo lituanistinių kursų lankytojai? Viskas vyko taip, kaip visada.

Kazys Bagdonavičius
Vilnis, 1983 gruodžio 8

VIS DAUGIAU ŽUVIES

Ichtologas Remigijus Sakas ir ūkio pirminės komjaunimo organizacijos sekretorė Antanina Streckytė.

Rudenį, kai žemdirbiai sutvarkę laukų ir sodų derlių lengviau atsidiūsta, įtemptas darbymėtis pradedą respublikos žuvininkams. Nors Lietuvoje karpiai buvo auginami jau XIV-XV amžiuje, tačiau ne kiekviena šeimininkė galėdavo jų nusipirkti. Tik 1948-1949 metais buvo įsteigta 14 žvejų kolūkių, kurie per metus gyventojams pateikdavo daugiau kaip 3,500 tonų žuvies. Po dešimties metų žvejų kolūkiai buvo pertvarkyti į žuvininkystės ūkius. Dabar respublikoje tokių ūkių, kurie turi 8,5 tūkstančio hektarų tvenkinių ir kasmet respublikos gyventojams pateikia per 30,000 centnerių prekinės žuvies yra penkiolika.

Kelmės rajono Pavėžupio žuvininkystės ūkis — vienas didžiausių respublikoje. Šį rudenį realizavo daugiau kaip 510 tonų žuvies.

Nelengvas žvejų darbas. Pavasarį, vos atšilus — nerštas. Išsiritusios lervutes suleidžia į pirmos

eilės auginimo tvenkinius, kuriuose iki rudens priaugina 20 gramų. Po to sugauna ir perkelia į žiemojimo tvenkinius, o tik paskui dvišiasarį karpį 180-200 gramų auginą ganykliniuose tvenkiniuose iki prekinio svorio.

Šių metų rudenį buvo realizuojami ne mažesni kaip 800 gramų karpiai, kai kuriuose tvenkiniuose priaugo net po kilogramą 200 gramų.

Respublikos vidaus vandens produktivumas didėja, kai žuvis ir naršvietės saugomos neršto metu, kai racionaliai žvejojama. Todėl žuvininkystės žvejams, dažnai tenka būdėti prie tvenkinių, saugant juos nuo brakonierių.

Laikraščio "Vilnius" skaitytojams gal keista, kad Lietuvoje karpiai populiarūs žuvis, kai Amerikoje ji beveik prasčiausios rūšies. Reikia turėti galvoje, kad karpiai Lietuvoje auga bei auginami švariame vandenyje ir nebadauja. J.

KLESTI STIKLO PRAMONE

— Lietuva, kuri prieš Antrąjį pasaulinį karą praktiškai visą statybose naudojamą stiklą įsiveždavo iš užsienio, dabar tapo šios produkcijos eksportuotoja, — pasakoja Lietuvos TSR statybinių medžiagų pramonės ministras Stanislovas Jasiūnas. — Štai Panevėžio stiklo fabriko gaminiai — stiklo blokai ir langų stiklas — siunčiami į Angliją, Prancūziją, Vokietijos Federatyvinę Respubliką, kitas šalis. Šiomis medžiagomis, kaip ir stiklo ruberoido gamybai naudojamu stiklūnu, įmonė aprūpina visas Tarybų Lietuvos statybas. Fabriko per metus išleidžiama produkcija skaičiuojama dešimtimis milijonų kvadratinų metrų. Įmonės cechuose sumontuota labai naši technika, kurią pagaminą Tarybų Sąjungos, užsienio šalių firmos.

Vilnius, 1983 gruodžio 8

Panevėžys tapo tikru Tarybų Lietuvos stiklo pramonės centru. Tarybų valdžios metais, be stiklo fabriko, čia dar ėmė veikti viena didžiausių šalyje "Ekranų" gamykla. Joje gaminami juodai-balti ir spalvoto vaizdo kineskopai nenusileidžia pasauliniams pavyzdžiams. Jie panaudojami kas ketvirtame mūsų šalyje išleidžiamame televizoriuje bei daugelyje aparatų, kuriuos gamina žinomos Japonijos, Prancūzijos, Vokietijos Demokratinės Respublikos firmos. "Ekranų" gaminamas ir lietuviškas kristolas.

Gerą panevėziečių produkcijos kokybę užtikrina ne tik įmonėje taikomi naujausi mokslo ir technikos pasiekimai, bet ir "auksinis" Anykščių apylinkių smėlis. Tiesiog ant jo klotų pastatytas statybiniu medžiagų kombinatas aprūpina šia

JAUDINANTIS ŽMONIŠKUMO PAVYZDYS

Nelaimė atsitiko vasarą. Nė ketverių metų neturinti Raselė iš Radviliškio rajono Vadaktų kaimo neteko dviejų kojyčių — per neapsižiūrėjimą nukirto sienapjovė. Sielvarto prislėgti tėvai buvo bepraradę bet kokią viltį. Bet nelaimės valanda jiems pagalbos ranką ištiesė dešimtys pažįstamų, nepažįstamų įvairių tautybių, tarybinių žmonių.

Vadaktų kolūkio pirmininkas A. Blotnys tuoj pat nuvežė mergaitę į Radviliškio ligoninę. Čia būdėjęs gydytojas R. Aganauskas nedelsdamas paskambino specialistams iš Vilnių. Bet vilniečiai mikrochirurgai buvo ką tik pradėję sudėtingą operaciją, kuri galėjo užtrukti daugelį valandų. Tuomet skubiai buvo kreiptasi į Maskvą. Į Tarybų šalies sostinę mergaitę lėktuvu skubiai nugabeno Latvijos civilinės aviacijos lakūnai.

Maskvoje dirbantis gruzinas mikrochirurgas Ramazis Datiašvilis su rusais specialistais mergaitę operavo, prisiuvo jai kojytes. Daug valandų dirbo chirurgai — siuvo kraujagysles, nervų pluošteliu, raumenis, įvairių tautybių, įvairių profesijų žmonės parodė jaudinantį žmoniškumą. Šis pavyzdys byloja ir apie socialistinės sanklodos humaniškumą. Juk tėveliams ir už specialų lėktuvo reisą, ir už operaciją bei ilgalaikį gydymą nereikėjo

Nuotraukoje: Raselė Parasevičiūtė mokosi vaikščioti.

nieko mokėti. Išlaidas padengė valstybė.

Apie šį įvykį plačiai rašė tarybinė spauda. O Lietuvos kino studija sukūrė dokumentinį filmą "Vienuolika valandų vilties". Ekrane parodyti pirmieji gyvenimai ir džiaugsmui sugrįžtančios Raselės žingsniai, bendros medikų pastangos.

UKMERGIEČIAI PATYS TVARKO MIESTĄ

Ukmergei gamta nepagailejo grožio. Ją supa Šventosios vandenys, daug malonumo gyventojams teikia parkai ir piliakalniai. Ukmergiečiai miestą puošia sodais ir želdynais. Vasarą ir žiemą čia netrūksta ekskursijų iš visų sąjunginių respublikų. Svečiai ateina ir į Tarybų aikštę, kurią praėjusiais metais papuošė skulptoriaus V. Krutinio skulptūrinė kompozicija "Vėliavniešiai".

Per dešimtąjį penkmetį miestui tvarkyti išleista 4 milijonai 400 tūkstančių rublių.

Rekonstruotos karių kapinės Pašilėje, atidarytas pėsčiųjų tiltas per Šventąją, naujame mikrorajone iškilos skulptūrinė kompozicija "Seima".

Įgyvendinama TSKP XXVI suvažiavimo nutarimus komunalinių įmonių kombinato pirminė partinė organizacija kartu su komunistais deda daug pastangų ir energijos, kad ir vienuoliktajame penkmetyje būtų tinkamai panaudotos miestui tvarkyti skirtos lėšos, nuolat rūpinamasi higienine kultūra. 1981 metais miestui tvarkyti buvo išleista 766,6 tūkstančių rublių, 1982 metais — 932,2 tūkstančių.

žaliava visas Tarybų Lietuvos stiklo pramonės įmones.

Respublikos stiklo gamintojai nemažai prisideda ir prie lietuvių dailės populiarinimo. Daugelis žinomų vitražo meistrų Kazio Morkūno ir Algimanto Stoškaus kūrinių "gimė" Vilniaus "Raudonosios aušros" fabrike. Čia veikia specialus cechasis, kuriame įgyvendinami vitražistų sumanymai.

Aukštos kokybės dirbiniai gaminti reikia daug gerų specialistų. Juos stiklo pramonės įmonėms ruošia Kauno Antano Sniečkaus politechnikos institutas, S. Žuko taikomosios dailės technikumai. Nemažai būsimųjų inžinierių, technologų mokosi kitų Tarybų Sąjungos respublikų aukštosiose mokyklose.

Arnas Norvaišas

Miesto tvarkymo planus visuomet gerai vykdo Ukmergės kejininkai. Mieste yra 76 kilometrai gatvių. Asfaltuotų gatvių ilgis — 36 kilometrai. Žalieji plotai mieste užima 146 hektarus.

Mieste viskas padaryta, kad būtų tinkamai apšviestos gatvės. Turime 65 kilometrus apšviestų gatvių. Jose yra 1829 šviestuvai. Pagal gatvių apšvietimą mes pirmaujame tarp respublikos rajonų centrų. Dabar diegiama dviejų režimų gatvių apšvietimo sistema.

Kombinato vairuotojai A. Baublys ir V. Enčėūra apdovanoti darbo spartuolio ženklais. Išradingai dešimtį metų kombinato kolektyvi vadovauja komunistas V. Juzėnas, 20 metų dirba teritorijų prižiūrėtoja B. Talalienė. Sąžiningai ir kruopščiai gyventojus aptarnauja kombinato vairuotojai R. Miškinienė, V. Deveikis. Daug gerą duoda miesto direktorių taryba, kuriai vadovauja "Vienybės" gamyklos direktorius V. Obelevičius. Kasmet įmonių ir organizacijų įėjomis yra atliekama darbų už 10-15 tūkstančių rublių. Tarybos iniciatyva buvo pagaminti kelio ženklų stovai, apsauginės tvorelės, reklaminiai ir vaizdinės agitacijos stendai, smėlio dėžės.

Mūsų partinės organizacijos komunistai, visi darbo žmonės supranta, kad drausmė — tai našaus darbo talkininkė. Dabar kiekvienas padalinys kritiškai ir principingai įvertina savo darbą. Mūsų kolektyve vyrauja darbinga ir reiklī nuotaika.

D. Lukšienė

ĮSISAVINO NAUJĄ GAMINĮ

Utenoje laboratorinių elektros krosnių gamykloje rekonstruotas elektronų rankšluosčių surinkimo baras, kuriame įsisavintas naujas gaminy.

Naujasis rankšluostis tobulesnis ir gražesnis. Siemet gamykla jį išleis per dvidešimt penkis tūkstančius.

SVEČIAI IŠ JAV

Lietuvos gamtos apsaugos draugijos respublikinės tarybos prezidiume lankėsi JAV teisininkų — gamtos apsaugos specialistų delegacija, vadovaujama New Yorko valstijos aplinkos apsaugos departamento direktoriaus Henrio Daimondo. Tarp delegatų buvo Daina Bir — Gamtinės aplinkos kokybės tarybos prie JAV prezidento generalinė patarėja, Katerina Kadlip — JAV senato Gamtinės aplinkos komiteto vyresnioji patarėja, George Koginsas ir Nikolsas Robinsonas — teisės profesoriai.

Delegacija lankėsi mūsų šalyje pagal 1972 metų gegužės 23 dieną pasirašytą tarpvyriausybinių Tarybų Sąjungos ir JAV susitarimą "Dėl bendradarbiavimo gamtos apsaugos srityje". Delegaciją priėmė Lietuvos gamtos apsaugos draugijos respublikinės tarybos pirmininkas Vytautas Lukaševičius. Pokalbyje dalyvavo respublikinės tarybos prezidiumo nariai Ričardas Darškus, Mykolas Mikalajūnas, Antanas Marcijonas ir Vilniaus valstybinio universiteto Teisės fakulteto dekanas Ipolitas Nekrošius. Amerikiečiai buvo supažindinti su Lietuvos gamtos apsaugos draugijos tikslais ir uždaviniais, veiklos formomis, tuo dideliu praktiniu draugijos darbu, kurį ji atlieka įtraukdama visuomenę į gamtos sauginę veiklą. JAV gamtos apsaugos specialistai domėjosi gamtos apsaugos draugijos organizacine struktūra, gamtos apsaugos įstatymų visuomeninės kontrolės formomis ir

Meno darbuotojų rūmuose įvyko Lietuvos TSR liaudies meno draugijos V suvažiavimas. Į jį susirinko liaudies meistrai iš visos respublikos, įvairių profesijų žmonės, savo laisvalaikį skiriantys meninei kūrybai.

Lietuvos TSR liaudies meno draugijos valdybos ataskaitinį pranešimą padarė šios draugijos valdybos pirmininkas, respublikos kultūros ministro pavaduotojas J. Glemža.

Revizijos komisijos ataskaitą per-

metodais, praktine veikla, užtikrinant atskirų gamtos objektų apsaugą. Be to, svečiai domėjosi ir buvo plačiai supažindinti su gamtos apsaugos teisės normų sistema ir jų realizavimo mechanizmu, valstybinių valdymo organų sistema ir jų kompetencija. Amerikiečiai savo ruožtu supažindino su gamtos apsaugos visuomeniniu judėjimu JAV ir tomis problemomis, su kuriomis jie susiduria, atsakė į mus dominančius klausimus.

Taigi buvo pasikeista patyrimu, kaip geriau įtraukti visuomenę į gamtos sauginę veiklą, plėtoti gamtos sauginį švietimą, gamtos apsaugos įstatymų propagandą, ir nutarta, kad gamtos apsaugos specialistų susitikimai, pasikeitimas nuomonių ir informacija yra naudingi ir įneša didelį indėlį, sprendžiant gamtos apsaugos problemas.

Antanas Marcijonas

SU NAUJAJAIS METAIS

Sveikiname visus LLD 45-tos kuopos narius ir draugus. Linkime visiems sveikatos, sėkmės asmeniniame ir visuomeniniame gyvenime.

Lai 1984 metai būna taikos ir tautų draugystės metai.

LLD 45 KP. VALDYBA ir NARIAI
St. Petersburg, Fla.

ŽIEMOS ŠVENČIŲ PROGA

Sveikinu "Vilnies" leidėjus, bendradarbius, rėmėjus, skaitytojus čia JAV ir užsienyje, Liet. TSR vyriausybę, valdžią ir visus tyros sąžinės įvairiuose darbuose.

Linkiu tvirtos sveikatos, ilgo gyvenimo, daug laimės, neblėstančios energijos ir kantrybės veikloje, nenuilstančiai kovoti už taiką ir ramybę neramiame pasaulyje.

J. SMALENSKAS

SVEIKINAM SU NAUJAJAIS METAIS

LIETUVIŲ EX-MAINIERIŲ DRAUGIŠKAS KLUBAS

Linki visiems klubo nariams, rėmėjams, darbo žmonių spaudos bendradarbiams, turėti daug ryžto gyvenime, glaudžiai dirbti už tautų sugyvenimą, taiką, ir kad žmogus žmogų nepavergtų.

EX-MAINIERIŲ KLUBO VALDYBA
Chicago, Ill.

Įvyko Lietuvos TSR liaudies meno draugijos suvažiavimas

skaitė jos pirmininkas V. Paukštys.

Draugija dabar jungia beveik pustrėčio tūkstančio liaudies meistrų. Greta populiarių medžio drožybos, saviveiklinės tapybos žanrų aktyvesnė darosi pynėjų, keramikų, karipinių kūrėjų veikla. Meninė kūryba užsiima vis daugiau jaunų žmonių, ir tai paskatino prie draugijos įsteigti jaunimo sekciją. Buvo surengta jaunųjų liaudies meistrų darbų paroda. Iš viso per ataskaitinį laikotarpį draugija organizavo 16 respublikinių ir beveik pusketvirto šimto mažesnio masto parodų. Šiandieninio lietuvių liaudies meno kūriniai buvo eksponuojami sąjunginėse parodose Maskvoje, taip pat Bulgarijoje, Čekoslovakijoje, Vengrijoje, Jugoslavijoje, Afganistane, Japonijoje, Bolivijoje.

Sustiprėjo liaudies meistrų ryšiai

su šefuojamais kolektyvais. Šiais metais papildytas ir baigtas tvarkyti skulptūrų ansamblis tarybinių partizanų atminimui Rokiškyje, Mišūnų kaime. 15 skulptūrinių dekoratyvinių ažuolo stulpų papuošė Pasvalio rajono "Mūšos" kolūkj. Draugijos Kauno skyrius šiais metais surengė liaudies dailės dieną Kėdainių rajono "Rytų aušros" kolūkyje. Žemaitijos skyrius organizuoja kilnojamasias parodas tolimojo plaukiojimo laivuose.

Suvažiavime buvo akcentuojamas būtinumas toliau kelti šiandieninės liaudies kūrybos idėjinį ir meninį lygį, ieškoti naujų jos formų, remiantis geriausiomis praeities tradicijomis.

Išrinkta nauja Lietuvos TSR liaudies meno draugijos valdyba ir revizijos komisija. Iš "T."

LINKSMŲ ŽIEMOS ŠVENČIŲ, LAIMINGŲ NAUJŲJŲ METŲ!

VISIEMS GIMINĖMS BEI DRAUGAMS
AMERIKOJE IR LIETUVOJE.

John Feiza

LINKSMŲ ŽIEMOS ŠVENČIŲ

bičiuliams, draugams ir giminėms, gyvenantiems čia JAV, Lietuvoje. Lotynų Amerikoje ir kitur, linkime laimingų Naujųjų Metų, 1984 m. tebūna taikos ir tautų draugystės metai, sėkmingi visiems asmeniniame bei visuomeniniame gyvenime.

STANLEY J. ir ANNA JOKUBKA

ŽIEMOS ŠVENČIŲ PROGA

Sveikinu savo gimines, draugus ir pažįstamus šioje šalyje ir Tarybų Lietuvoje, linkėdama visiems linksmų ir laimingų Naujųjų 1984 Metų.

ADELINE BACEVICH
Chicago, Illinois

Sveikinu su Žiemos šventėmis ir Naujaisiais metais

visus gimines, draugus ir pažįstamus šioje šalyje ir Lietuvoje velionio brolio visą šeimą.
Visiems linkiu daug laimės!

Martha Plauska

2309 W. 50th Pl., Chicago, Ill. 60609

Linksmų žiemos švenčių ir laimingų Naujų Metų!

Sveikinu "Vilnies" personalą, visus gimines, draugus ir kaimynus, gimines Amerikoje ir Lietuvoje.

ANELE DOCKUS
Cicero, Ill.

Vilnis, 1983 gruodžio 8

Lietuvos paukščių karalius

Ateidavo vakaras į Dubausio slėnį. Dusliai suošdavo tamsiai žalias eglėnų upelio krante. Gimtines miškas, rodos, priskrisdavo paslaptinių sutvėrimų. Garuojanti Sirtutiškio bala prapliupdavo pinčių, pačių gudriausių kipšiučių, juoku. O kai prie krosnies senelė pradėdavo vaikams sekti pasakas, tikrai tikėdavome, kad ant eglės šakų supasi gerosios girios dvasios — žilabarzdžiai nykštukai, kurie nugalės gudrius velniukus.

Kaukai, aitvarai, pinčiukai, upelio laumės velėtojos mus, tarsi geros pažįstamos, per pasakų pasaulį vedžiojo. Klynais kvepiančią duoną žiauberę barzdottiems girios sutvėrimams, prieš eidami gulti, ant stalo palikdavome.

Bet viena vakarą mes išgirdome apie žibinčių. Įstrigo galvon tas žodis — žibinčius! Mums aiškino, žibinčiumi tasai paslaptinis sutvėrimas vadinamas todėl, kad perkūno suskaldytoje pušyje pažaliavusį vario žibintą uždega. Balose plevenančias ugneles ipučia. Ant samanoto kelmo žibinčius žibintus sustato. O pats giliausioje drevėje tūno ir gletonus žaibus svaudo. Virš samanynų naktimis plasnoja. Brūkšt, pabrūkšt — tvoja sparnais per sutręsusius beržų, alksnių stuobrius pelkėje. Tie aimanuodami akivardose plimpteli. Net žalčiai, apimti siaubo, nuo kemsynų bėga. Ir niekad seneliai mums nesakydavo, ar žvėris, ar dvasia, ar paukštis — tasai žibinčius... Žodis žibinčius — tarsi savotiškas burtas mums iš pradžių užtvėrdavo takus į balą ties beržynu. Tiesa, neilgam. Su pirmu gruodu vėl eidavome ieškoti valkose įšalusiu lydekų, kuřios balon patekdavo su rudenių lietu potvyniu. Ir labai tuomet mes norėdavome išvysti žibinčių. Kiekvieną kelmą apnaršydavome. Dieną drąsuoliai būda-

vom, vakare iki klojimo šieno neueidavome.

O porai metų prabėgus, apie žibinčių sušneko visas kaimas. Girdi, nelabasis su žarijų akim Pašilių sodžiaus jaujon atsibogino. Palėpėje tupi... Atsirado drąsuolis, kaimo kalvis. Vienon rankon pasagą su aštriais ūknoliais nusitvėrė, kiton žibintą. Pavakariais jaujon nuėjo, o rytmetį susiėmęs pilvą kvatoja. Apuoko, to raibo girios paukščio, išsigandote!... Pasakojate apie jį baisiausias pasakas, o tikrumoje — tai išminties paukštis.

Linksma tas istorijas prisiminti. O mano vaikystėje ne kiekvienas drįso apuoko vardą ištarti. Jį žibinčiumi vadino. Ir vis, kad apuoko sparnų šešėlis sodybą aplenkų, nelaimės neatneštų.

Taigi visi drauge pagerbkime girios žibinto saugotoją. Didelį įspūdingą paukštį, kuris dabar jau retesnis už teterviną, kurtinį ar šokėjas gerves Cepkelų plynėse. Ir susipažinkime su juo. Tikrasis žibinčiaus vardas: didysis apuokas. Zoologų lotynišku — Bubo bubo — titulu pažymėtas. Kai kur apuokas žmonių žiūru vadinamas, nes naktį skersai girią mato. Apuokas — sabalo spalvos plunksnų kalpoką užsidėjęs. Akys jojo auksiniai aprėmintos. Snapas — išdidžiai kumpas. Apuoko apsiaustas iš purų, patasai rusvų plunksnų. Išilgai ir skersai raibais raštais pamargintas. Ant kojų — plunksninės pušys ir tarsi iš juodo metalo atlieti pentinai nagai stirkso. Didysis apuokas — tikras milžinas. Jo kūno ilgis — 58-64 cm, sparnų tarpugalis 160-170 cm. Sveria 2-2,5 kg. Ne mažiau už teterviną. O už sakalą didysis apuokas keturis kartus sunkesnis. Lizdą — trobą be stogo — apuokas kraunasi ant žemės. Gyvena pačiose nuošaliausiose glūdumose — dažniau eglėnuose, netoli

vilkų ir lūšių tako. Kartais — ir vėsiuose, balų rūda pažliugusiųose, juodalksnių guotuose. Didysis apuokas kartais pasieško ir saugesnio buto — aukštuose medžiuose. Tuomet užima senus suopių, vanagų lizdus.

Turi didysis apuokas ir jaunesnį savo brolių — rusvai gelsvą liemenę užsidėjusį mažąjį apuoką. Kitai — dar ausytąjį pelėda vadinamą. Apuokų niekad nesupainiosi su pelėdomis. Vien tik todėl, kad jų galva plunksnų "auselėmis" padabinta. Mažasis apuokas mėgėjas gyventi apleistuose voverių, varnų lizduose.

Vidurnaktyje prabyla mėlyno Rūdninkų girios raisto irštva. Uhu-uhu! Uhu-uhu-uhu! Uhu-uhu-uhu! — nuaidi iš samanynės. Žinokite, didysis apuokas praneša giriai: "Aš išeinu nakties sargybon, aš uždegu eglėne žibintus!"

Leonardas Grudzinskas

NAUJI NAMAI

Rokiškio rajono "Sartų" tarybinio ūkio direktorius A. Griškevičius ypač rūpinasi gyvenvietės statyba. Šiais metais čia iškilo dvidešimt gyvenamųjų namų. O iki 1985 metų pabaigos numatoma pastatyti dar dvylika gyvenamųjų namų.

PRADĖJO VEIKTI LINOLEUMO CECHAS

Alytuje gamybinio technominio komplektavimo valdyboje pradėjo veikti linoleumo kilimų paruošimo cechą.

Senoji linoleumo klojimo technologija, kai linoleumas būdavo pjaustomas ir suvirinamas statybos objektuose, pareikalavdavo iš statybininkų daug laiko ir pastangų. Cechė visi šie darbai atliekami mechanizuotai. Naujasis cechą igitino ir taupyti medžiagas: linoleumo atraižos suvirinamos ar pjaustomos į vienodus gabalėlius, kurie panaudojami grindims kloti.

ATĖNŲ FESTIVALYJE

Atėnuose surengtas tarptautinis festivalis šiemet buvo skirtas žymių Graikijos kultūros veikėjų kompozitoriaus M. Kalomirio ir rašytojo N. Kasandzackio kūrybai. Festivalyje dalyvavo žymūs pasaulio muzikiniai kolektyvai: "XX amžiaus baletas" iš Belgijos, Kubos nacionalinis baletas, Martha Graham šokių kolektyvas iš JAV, San Francisko baletas ir kt. Siame festivalyje pirmą kartą dalyvavo Lietuvos TSR valstybinio akademinio operos ir baletų teatro baletų trupė. Žiūrovai labai gerai įvertino lietuvių šokėjų pasirodymus.

ŽIEMOS ŠVENČIŲ IR NAUJŪJŲ METŲ PROGA

Sveikiname visus mūsų draugus, bičiulius ir gimines Amerikoje bei Lietuvoje.

Linkime sveikatos, sėkmės, taikos 1984 metais.

MILLIE KANCERIENĖ, D. ir V. YOTKA, S. ir M. YOTKA
7819 So. Rutherford
Burbank, IL 60459

Sveikiname visus per "Vilni"; atvirukų nesiūsime.

SVEIKINIMAS Švenčių ir Naujųjų Metų proga

Sveikinu visus "Vilnies" darbuotojus, skaitytojus ir rėmėjus; gimines, draugus, gyvenančius čia Jungtinėse Valstijose, Kanadoje ir Tarybų Lietuvoje, linkėdamas taikos pasaulyje ir laimingų 1984 metų.

WALTERIS DORINAS
4820—62nd St., No.
San Diego, Cal. 92115
Phone: 1—714—583-2861

Žiemos švenčių proga

Sveikiname visas savo draugijos nares, jų šeimas, draugus ir bičiulius bei visus pažangius laikraščius ir jų darbuotojus, taipgi visus taiką mylinčius žmones šioje šalyje ir Tarybų Lietuvoje.

Visoms ir visiems linkime laimingų ir darbingų ateinančių metų!

AMERIKOS LIETUVIŲ MOTERŲ KULTŪROS

DRAUGIJA ir jos VALDYBA

Chicago, Illinois

LINKSMŪ ŠV. KALĖDŲ IR LAIMINGŲ NAUJŪJŲ METŲ

Sveikinu visus draugus, skaitytojus ir vartininkus su kuriais susirašau jau daug metų.

Linkiu jums sveikatos, laimės ir visokeriopos sėkmės. Atsiprašau, kad nėra galimybės visus asmeniškai sveikinti atvirlaiškiais.

NELLIE DE SCHAAF

Naujųjų metų linkėjimai

VISIEMS GIMINEMS
IR DRAUGAMS ŠIOJE
ŠALYJE IR LIETUVOJE
LINKIU SVEIKŲ
IR LAIMINGŲ
NAUJŪJŲ METŲ.

Alisė Jonikienė

Jos adresas: The Baptist Home,
"Brookmeade", Route 308 P. O.
Box 129, Rhinebeck, N. Y. 12572.
Telefonas 1 (914) 876-2071.

sūnus LEON YONIK su šeima
Kingston, N. Y.

ZEMAIČIŲ MOKSLO CENTRAS

Daug kas dabar žino Vėžaičius — palyginti nedidelę gyvenvietę prie senojo Kauno-Klaipėdos plento, vaizdingoje Skinijos upelio pakrantėje. Čia įsikūrus Lietuvos žemdirbystės instituto filialas. Jis ruošia mokslines rekomendacijas: kaip išauginti gausnesnius javų, žolių, bulvių derlius Vakarų Lietuvoje, tyrinėja rūgščių dirvų kalkinimą visoje respublikoje. Į pamario mokslininkų patirtį dabar atsivėliama daugelyje Tarybų šalies žemės ūkio mokslo centrų.

Vėžaičiuose sistemingai rengiami sąjunginiai žymiausių dirvų kalkinimo specialistų ir mokslininkų pasitarimai, konferencijos. Žemės ūkio mokslų kandidatai S. Ciuberkis, I. Bakstys, J. Vyšniauskas ir kiti filialo darbuotojai išvedė naują griėžių veislę Vėžaičiai paruošė vertingų pasiūlymų, kaip tręšti ir atnaujinti ganyklas, parinkti žolių mišinius. Daug energijos ir jėgų filialo mokslininkai skiria, kad kuo daugiau žolės būtų išauginta Nemuno užliejamose pievose.

Pastaraisiais metais Vėžaičiai garsėja ir kaip graži gyvenvietė.

Sumaniai įkomponuoti nauji daugiaaukščiai namai, jaukios vienbutių namų gatvelės. Iškilio nauja aštuonmetė mokykla su sporto sale, vaikų lopšelis-darželis, valgykla-kavinė, parduotuvės, buitinio aptarnavimo įstaigos. Restauruotame senoviniame pastate įsikūrė kultūros namai su kino sale, biblioteka ir visuomenine kino studija. Saviveiklinio kino entuziastai yra sukūrę brandžių darbų, propaguojančių mokslo naujoves.

Vėžaičiai dabar — jaukus miestelis, kuriame gyvena bemaž pusantro tūkstančio žmonių. Sukrypusias medines tvoras pakeitė gyvatvėrės, sodybos padabintos gėlių darželiais ir dekoratyvinėmis vejomis, visuomeninį centrą juosia rūpestingai prižiūrimi žalieji plotai. Naujoji Klaipėdos-Kauno autostrada, aplenkdama Vėžaičius, apsaugo gyvenvietę nuo triukšmo. Melioratoriai rengė puikų tvenkinį su paplūdimiais. Suvešėjo talkininkų pasodintas lapuočių parkas.

Vėžaičiuose žmonės moka gražiai gyventi ir kūrybiškai dirbti.

Alf. Pipiras

AS I SEE IT

NELLIE DE SCHAAF

IMPEACH REAGAN

There are mounting cries of "Impeach Reagan!" as he continues to ignore the will of the majority of the people of America who oppose intervention in the internal affairs of Central and Latin America, Africa, Asia.

The people argue that if Pres. Nixon was impeached for placing himself above the Constitution, that Pres. Reagan has sinned even more.

Rep. Ted Weiss — D-NY — plans to introduce a resolution in Congress calling for the impeachment of Pres. Reagan for violating the U. S. Constitution when he ordered the invasion of Grenada.

The invasion also violated the UN Charter and the Charter of the Organization of American States and "further, abrogated the First Amendment rights of the American public and press by preventing members of the news media from covering the war in Grenada."

Assemblyman Ed Sullivan — (D-Harlem) in calling for impeachment called the invasion of Grenada a "war of the military industrial gang over those who want to control their own destiny." He asked, "Since when can't a country build its own airport?"

Michael Ratner, an attorney with the Center for Constitutional Rights stated that "this is not an Administration which seeks to set policies in accordance with the law, but rather SEEKS TO MOLD THE

LAW TO SUIT THEIR POLICIES."

60 MINUTES

For his Oct. 13th program, Mike Wallace took his crew on "60 Minutes" to Nicaragua.

Mike Wallace's obvious visit was to discredit the government of Nicaragua. When he patronizingly asked a Maryknoll nun why she chose to work in a "Communist" country, she quickly replied that it was a "people's government" which was trying to right the wrongs suffered by its people for centuries. She said as a nun, "she felt her mission in life was to work for God and justice and that is what she is doing."

Next, Mike Wallace turned his attention to a Catholic priest, who is a leading cabinet member of the government. When Wallace asked if it did not bother him that even the Pope criticized those who worked for the government, the priest replied that "in all its long history in Latin America, the Catholic hierarchy had always sided with the aristocracy — and not the poor. And that that was to be expected of the Pope as he belonged to THAT hierarchy!"

The priest criticized Wallace for referring to Nicaragua as a Communist country, as it is predominantly a CATHOLIC country, and many of the leading government officials are Catholics and priests like himself.

It was fairly obvious that Wal-

PROGA ŽIEMOS ŠVENČIŲ IR NAUJŲJŲ METŲ

Sveikinu visus draugus, gimines ir pažįstamus šioje šalyje. Lietuvoje ir Latvijoje, taipgi "Vilnius" personalą. Linkiu daug laimės 1984 metais.

ALBERTINA JAKIENĖ
Chicago, Ill. 60629

lace had expected to label Nicaragua a "Godless" country so that America would be justified in "saving it from Godlessness." Too bad!

AMERICA'S PEACE KEEPING FORCE

Many followers of the world situation questioned the "peace-keeping" intent of our government in Lebanon, and latest developments in that unhappy land seem to bear them out.

Marines are setting up a base in the mountains in the largely Muslim Metn region in Lebanon, and western military sources in Beirut said at least 1,000 marines would man the base. This will involve the U. S. in fighting for years!

This action was condemned because Lebanese leaders of all factions, together with representatives of Syria and Saudi Arabia had opened national reconciliation talks in neutral Switzerland, hoping to bring peace to that war-torn land.

EXCERPTS OF ARTICLE BY MSGR. S. J. ADAMO

Walter Pözer, of Folsom, Pa., mailed two newspaper clippings, and following are excerpts of an article published in the "Courier Post" by Msgr. S. J. Adamo under the heading, "Reagan's Hands Not Clean Enough to Blast Soviets."

Will President Reagan now label Msgr. Adamo "Communist" or "subversive?"

He writes: "Not since Dr. Frankenstein created his legendary monster has anyone ever manufactured a monster like the Reagan Administration's Communist scapegoat."

"Soviet Russia Moscow has become the epitome of evil, the citadel of neosatanism, the beast of the Apocalypse. Few notice, however, how well this fits in with Reagan's plan to build a trillion dollar arsenal in a nation that already has sufficient firepower to create 10,000 new Hiroshimas!

"On the heels of the Korean plane tragedy, this country is being stampeded by the Last Great Cowboy of the Golden West, Reagan "the shootist" into demanding more and more weapons, beginning with the approval of the MX plan.

"The truth is that our huge

military buildup is the chief reason why Moscow is so nervous about any planes violating its air space."

REAGAN'S RHETORIC

"All the rhetoric about the immorality of the Russians would be easier to swallow if our nation were consistent in its abhorrence of evil. But where is the consistency in denouncing Moscow for downing an unarmed passenger plane, while helping oppressive governments in Central America kill thousands of their own people?"

"Why does Reagan exercise such selective indignation over the violation of human rights? The answer is that so long as you say you're fighting the Communists, you can do no wrong.

"Forgotten, or ignored, is the fact that the greatest anti-Communist of our age was a man — or monster — named Adolph Hitler. No, it's not enough to be anti-Communist, we must also be PRO HUMAN RIGHTS. (—my emphases.)

"Nor can we forget that the anti-Communists of Latin America are also helpful to American business interests — Chase Manhattan and Citibank, United Brands, Anaconda, ITT, and on and on, are the giant corporations that have grown fat on the blood of the peasants to the south.

"The anti-Communists have helped keep their own people in economic bondage to America. That is probably the bigger reason for Washington's support of the tyrants, who pretend they only want to stop the spread of Communism."

"And our congressional leaders go along with them under the pious chanting of "Praise the Lord and Pass the Ammunition!"

NOT UNFOUNDED

Following are excerpts of a "Letter to the Editor" from Jack Hart, of the Delaware Valley Peace Council, Philadelphia;—

"Your editorials, columns and many letters accuse the Soviets of a "paranoid" fear of the Western nations — and implicitly of a U. S. client state, such as South Korea, as evidenced by its downing of Korean Air Lines Flight 007.

[Nukelta į g psl.]

LINKSMŲ ŠVENČIŲ VISIEMS

SVEIKINAME VISUS MŪSŲ DRAUGUS IR PAŽİSTAMUS CIA AMERIKOJE IR T. LIETUVOJE SU ŽIEMINĖMIS ŠVENTEMIS.

Linkime visiems geros sveikatos, linksmi praleisti žieminės šventės ir daug sėkmės 1984 metais.

TEOFILĖ MASIENĖ ir STEFANĖJA
St. Clair Shores, Michigan

NAUJŲJŲ METŲ PROGA

Sveikiname visus "Vilnius" darbuotojus, skaitytojus, mūsų draugus ir drauges Amerikoje, Tarybų Lietuvoje brolius ir seseris. Linkime visiems ir visoms geros sveikatos ir ištermės užsibrėžtuose darbuose.

LAI BŪNA TAIKA ŽMONIŲ-TAUTŲ DARBUOSE.

ANTOINETTE ir PRANAS VAITKAI
Chicago, Illinois

Vilnius, 1983 gruodžio 8

[Atkelta iš 8 psl.]

"Ir paranoia means unfounded fear, I suggest its application is not merely inaccurate, but outright dishonest.

"In the last 70 years, the Soviet Union has been the victim of Western aggression and invasion three times.

"It lost 22 million people in World War II as a result of the German invasion.

"In World War I, it lost uncoun- ted millions to German aggression. But after the Bolshevik Revolution in 1918, an exhausted country had to cope with intervention and invasion by 300,000 U. S., French, British and other "allied" troops attempting to overthrow Lenin's government. (Eight countries were involved-nds)

"Between 14,000 and 18,000 U.S. troops landed at Archangel and Vladivostok. They fought and gave funds, food and material aid to the right wing White Army, but U. S. forces were defeated in every encounter.

"The invasion cost an incredible 14 million Russian lives through the war, starvation and epidemics. Until the final defeat of the U. S. and its allies, the U. S. press, including the "Inquirer", was reporting allied victories and Lenin's imminent collapse.

"The U. S. never apologized or paid indemnity for the huge personal and material losses the Soviets sustained. In fact, some quarters of the U. S. government and society deny the U. S. intervention ever took place! U. S. policy has not changed since 1918 in its expressed intention to supplant the Soviet system.

"The Soviets would be foolish to believe anything but the worst about U. S. intentions. Similarly, the American public has no reason to trust the media when they report on, or analyze, Soviet behavior or events in the Warsaw Pact countries. The media's lack of objectivity and anti-Soviet hysteria are a constant reminder to the Soviets of official hostility toward them, and are a major contributor to international tension. THIS IS HARDLY IRRATIONAL FEAR OR PARANOIA." — my emphasis—nds."

CICERO ŽINIOS

Ieva Petkevičienė mirė šių metų spalio 27 d., sulaukusi 87 m. a. Ciceroje išgyveno virš 50 metų. Palaidota spalio 31 d. kazimierinėse kapinėse. Liūdi vyras, duktė ir jos šeima.

Ištiktas širdies smūgio, Joseph R. Budvick mirė spalio 17 d. sulaukęs 57 m. a. Palaidotas kazimierinėse kapinėse. Liūdi žmona du sūnūs, brolis, dvi seserys ir kiti giminės.

Thomas R. Pavilonis, kuris dirba Commercial National Bank, 3322

Linksmų žiemos švenčių ir laimingų Naujųjų Metų!

SVEIKINU SAVO GIMINES ŠIOJE ŠALYJE ir TARYBŲ LIETUVOJE, TAIPGI ASMENINIUS ir IDEJOS DRAUGUS.

Linkiu visiems geros sveikatos, išvermės jų darbuose. Lai ateinantieji metai teikia laimę ir džiaugsmą, daug saulėtų dienų. Lai žydi pastovi taika ir draugiškas visų tautų sugyvenimas.

ANNA BABARSKAS Kalamazoo, Mich.

Oak Park Ave., gavo bankininko diplomą iš University of Wisconsin.

Tūlas Lawrence Jocius, 29 m. a., iš Danville buvo areštuotas prie 13 St. ir Laramie Ave. Policija sako, kad jis užpuolęs Silas Murphy, 3749 S. Martin Luther King Drive, Chicago. Taipgi švaistėsi peiliu ant Willie Lee West, 4859 S. Federal St. Gerokai sužeidęs minėtus vyrus. Paleistas po užstatu \$10,000. Kada bus teismas, nesakoma.

Cicero meras Stankus buvo ištik- tas širdies smūgio ir tūlą laiką gulėjo Loretto ligoninėje. Kaimynas, kuris prižiūri jo šuniuką, sakė, kad sėkmingai sveiksta ir greit grįš į namus.

Pastaruoju laiku Ciceroje vyksta daug vagysčių. Štai Putrimas skundėsi policijai, kad jau ketvirtą kartą vagiliai įsibrovė į jo valgomų daiktų krautuve, 15th ir 49 Ct., ir pridarė daug nuostolių. Taipgi skundėsi Tamulionis, kad jau antrą kartą plėšikai įsibrovė į jo užėigą, 49 Ave. ir 15 St., ir pridarė nemažai nuostolių. Nukentėjo ir Sherwin krautuve, 14 St. ir 49 Ave.

Visų minėtų įstaigų savininkai sakė, kad vagiliai įsibrovė pro užpakalines duris ir išnešė daug produktų bei gėrimų.

Zazareckis, 1509 So. 49 Ave., buvo nuvežtas į Loretto ligoninę. Jis yra kamuojamas "Parkinson's Disease", taipgi sušlubavo jo širdis. Jo sūnus sakė, kad tėvas geriau jaučiasi. Ligoniu linkiu viso geriausio.

Lapkričio 7 d. teko dalyvauti Anne M. Jakuska laidotuvėse, kuri mirė lapkričio 4 d., sulaukusi 72 m. a. Laidotuvės buvo skaitlingos. Giliame liūdesyje liko vyras Edvardas ir daug kitų giminių.

John Feiza

Nuotaikingas buvo kultūriečių susirinkimas

Lapkričio 15 d. įvyko Amerikos Lietuvių Moterų Kultūros draugijos narių susirinkimas. Nežiūrint, kad diena buvo lietinga, bet narių atsilankė skaitlingai.

Susirinkimą atidarė draugijos pirmininkė A. Vaitkienė ir vedė tvarką. Perskaitytas protokolas ir priimtas.

Valdyba davė platų raportą iš savo veiklos ir pažymėjo, kad rūpinasi draugijos reikalais.

Parodėlės komisija raportavo, kad ne tik puikiai pavyko pati parodėlė, bet buvo garbingai atžymėta Didžiojo Spalio 66 metų revoliucijos sukaktis. Parodėlė davė nemažai paramos klubui, nes narės atnešė vertingų dovanų. Komisijos raportas priimtas, o parodėlės sumanytojai A. Vaitkienei išreikšta padėka už gražų sumany- mą ir pasidarbavimą laike vaišių.

Pranešta liūdna žinia, kad mirė

ilgus metus buvusi draugijos narė Ona Liutkauskienė. Apie mirtį draugijai nepranešta, tad negalėjo narės paskutinį kartą jai patarnauti. Pirmininkė paprašė narių atsi- stoti ir vienos minutės tyloje pa- gerbti velionės atminimą.

Pranešta, kad drg. Mary Nikas buvo rimtai susirgusi ir teko pabūti ligoninėje, bet jau grįžusi. Taipgi buvo ligoninėje veiklioji kultūrietė Uršulė Juodaitienė, bet jau apleido ligoninę ir išvyko pas dukrą Olgą Martin ir jos šeimą. Sergančioms narėms palinkėta sėkmingai pasveikti.

"Vilnies" vajaus komisijos narė J. Marazienė raportavo, kad dirbanti kiek sąlygos leidžia ir dėkojo narėms už talką, taipgi prašė nesu- stoti talkininkauti.

Nutarta sekančiame susirinkime turėti žiemos švenčių pasivašininimą ir į jį kviesti draugus vyrus. Mūsų veiklioji pirmininkė pasižadėjo su savo talkininkėmis iškepti kalaku- tienos su įvairiais priedais . . .

Tad prašau narių nepamiršti pa- sikviesti savo draugus į šį susirin- kimą, kuris įvyks gruodžio 20 d., 12 val. d., "Vilnies" salėje. Kviečia- mos "Lakštutės" išpildyti dainų programą. Kol kas negauta atsaky- mo, bet reikia tikėtis kad jos bus, nes jos visos draugijos narės.

Išrinkta knygų patikrinimo komi- sija iš šių narių: Albertinos Jakie- nės, Anielės Dočkienės ir Antani- nos Vaitkienės.

Gautas drg. A. Gabrio laiškusis, kuriame jis rašo, kad jo žmona Marijona Gabrienė rimtai nesvei- kuoja ir dėl to negali atvykti į susirinkimus, tad jis prisuntė draugijai \$20, pamokėdamas už žmoną duokles ir likusius skiria draugijai kaip dovaną.

Baigiant susirinkimą atžymėta šių narių gimtadieniai: B. Dargie- nės, E. Balčiūnienės, J. Marazie- nės. Sudainuota joms Ilgiausių me- tų ir palinkėta sveiko, ilgo ir dar- bingo amžiaus. Už gražius linkėji- mus Julija Marazienė pavaišino nares skaniu kumpiu, lietuviška juoda duona ir visokiais priedais, o I. Peters Julijos gimtadienio proga ne tik ją, bet ir visas nares pavaišino skaniu tortu.

Po gražaus pasivašininimo narės skirstėsi geroje nuotaikoje ir s- viltimi susitikti sekančiame susirin- kime, kur bus vaišės žiemos šven- čių proga. Sekr. J. M-nė

"VILNIES" \$20,000 FONDAS

Į "Vilnies" fondą nuo 1983 m. spalio 18 iki lapkričio 15 įplaukė šios aukos:

\$100.00

FRANK ULINSKAS — Detroit, Mich.

V. KAZLAU—Wethersfield, Ct. LIETUVIŲ LITERATŪROS DRAUGIJA — Ont., Canada per J. YLĄ

\$73.00

GERA DRAUGĖ—Chicago, Ill.

\$50.00

V. KIRVELA—Detroit, Mich. JOE KOLL—Phoenix, A. K. THOMAS—Johnson City, N. Y. MARTHA PLAUSKA—Chicago

\$25.00

GEORGE KODIS — Windsor, Ont., Canada

\$20.00

B. GELGOTA—San Diego, Cal.

\$10.00

JOSEPH ZIURA — Hot Springs, Ark.

K. G. URNEŽIS — Los Angeles, Cal.

NATALIE IESMANTA — Lauder- dale Lakes, Fla.

VERONICA MOCKAITIS—Euclid, Ohio

MRS. V. GUDELIAUSKIS—Col- linsville, Ill.

MRS. A. GRIGAS — Collinsville, Ill.

P. SLAJUS—Chester, Pa.

DELLA REUTHER—Phoenix, Az. per Jessie Veseley

MRS. K. KORSOK—Tallmadge, Ohio

\$8.00

V. MATN—Chicago

\$5.00

ST. JANKAUSKIS—Sunrise, Fla.

\$3.00

JULIA TAUTVAIS—Chicago

HELEN TRUSK—Chicago

\$2.00

K. KAZLAUSKAS — Grand Ra- pids, Mich.

Dabar įplaukė \$ 729.00

Nuo anksčiau 3,303.00

Iš viso \$4,032.00

Labai ačiū visiems, kurie prisidė- jo prie mūsų fondo sukėlimo — Adm.

Žiemos švenčių proga

Sveikiname visus savo gimines, draugus ir pažįstamus čia

Amerikoje ir Lietuvoje. Būkite sveiki!

LINKIME LAIMINGŲ NAUJŲJŲ METŲ

VINCAS ir ESTELLE BOGDEN
4758 So. Keeler Ave. Chicago, IL. 60632

NAUJŲJŲ METŲ LINKEJIMAI

Visiems giminėms ir draugams šioje šalyje ir Kanadoje, taipgi Tarybų Lietuvoje.

Linkiu sveikų ir laimingų Naujųjų Metų.

PETRONĖ MALINAUSKAS
7131 So. Washtenaw Ave.
Chicago, Ill. 60629

LAIŠKAI IR PARAMA

San Diego, Cal.

"Vilnius" administratore,
gerb. Nellie:

Tai Jus negailestinga gamta ir
vėl pasiryžo skriausti. Džiaugiuose,
kad pergyvenai skausmus — ope-
raciją. Malonu, kad stiprutė svei-
kutė sugrįžai prie savo kasdieninių
atsakingų pareigų "Vilnius" admini-
stracijoje, Nuoširdžiai užjaučiu.

Prisiunčiu dvi perlaidas \$40. Iš
šių pinigų prašau skirti \$20 laikraš-
čio vėjus reikalams, \$10 už nauja-
metinį sveikinimą, kurį paruoškite
savo nuožiūra ir \$10 už naują
prenumeratą šiuo adresu: A. Mar-
cenkus, Kinglsey Manor, 1055 N.
Kinglsey Drive, Room 414, Los
Angeles, Cal. 90029.

Linkiu "Vilnius" kolektyvui svei-
kai stipriai pergyventi žiemos šal-
čių sezoną.

Draugiškai, B. Gelgotas

Palo Alto, Cal.

Gera mūsų reikalų rėmėja ir
renginių lankytoja Eleanora Staš-
kiūtė-Clara lapkričio 1 d. pergyve-
no sunkią sudėtingą širdies ope-
raciją, trukusią 5 valandas. Sako,
operacija buvusi sėkminga ir ligonė
iš lengvo sveiksta. Dar nėra žino-
ma, kada ji grįš į namus. Namuose
pasirengusi ją slaugyti jos sesutė
Frances Laurence.

Jų mamytė Antanina Stočkus
šiuo metu randasi slaugymo na-

Onutė Petrutienė svečiuojasi pas dukrą ir jos šeimą

Žymioji muzikė ir chorų vadovė
Onutė Petrutienė-Peters lapkričio
22 d. išvyko pas dukrą Jo Anna
Chico ir jos šeimą, kuri gyvena arti
Boston, Mass. Onutė ten svečiuosis
iki sausio mėnesio pabaigos. Ją
sulauksime tik 1984 metais.

Linkėtina mielai muzikai nuotai-
kingai praleisti šiuos metus ir
sulaukti Naujųjų metų mielos duk-
ros šeimoje. Kartu noriu priminti,
kad mes čikagiečiai laukiame jos
grįžtant. Vilniėtė

Gyvenimas būna prasmingiausias
ir įdomiausias tada, kai žmogus
kovoja su tuo, kas jam kliudo
gyventi. M. Gorkis

Taurus žmogus vienodai elgiasi
tiek laimėje, tiek nelaimėje.
Aristotelis

LINKSMŲ ŠV. KALĖDŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲJŲ METŲ

visiems pažįstamiems
ir draugams!

Leonard Bukauskas ir sūnus Laidotuvių direktoriai

649 EAST 162nd STREET
South Holland, Illinois

Taipgi patpiname šermenims kambarius
Čikagoje ir jos priemiestuose.

Dėl prityrusio patarnavimo dieną arba naktį
šaukite telefonu 264-2228

muose ir sveiksta neblogiausiai, tik
atmintis neveikia, nepilnai jau aiš-
ku, kas įvyko su jos dukra Eleano-
ra.

Ši šeima yra verta mūsų atjauti-
mo ir geriausių linkėjimų sveikatos
atžvilgiu.

Chester, Pa.

Gerbiama Vilnius Adm.: Su \$10.00
atsinaujinu "Vilnius" prenumeratą.
\$10.00 skiriu "Vilnius" paramai.
Viso gero "Vilnius" kolektyvui.

P. Šlajus

Wethersfield, Ct.

Gerbiama Adm.: Čia rasite čekį
\$110.00. Tai už prenumeratą ir
dovana "Vilniai". Noriu kad lanky-
tų mūsų bakužę kol mano 91 metų
akys leidžia skaityti.

Labai interesingas turinys. Lai-
mingai ir ilgai laikykitės. Su ge-
riausiais linkėjimais.

Veronika Kazlau

Collinsville, Ill.

Gerbiama "Vilnius" Administracija:
Prisiunčiu mokėstį už "Vilnių".
Nuo S. Gudelauskienės \$10 "Vil-
niai", \$10.00 auka. Nuo A. Grigas
\$10.00 prenumeratai, \$10.00 auka.
Mano sveikata sušlubavo, todėl
pasivėlinu atnaujinti.

Vis rengiuosi jus aplankyti. Kaip
sutvirtėsiu, tai atvažiuosim. Svei-
kinu visą "Vilnius" štabą. Linkiu
viso gero, labiausia sveikatos.

Sophie Gudelauskienė

Euclid, Ohio

Gentlemen:

Please renew the subscription for
one year for Veronica Mockaitis.
Enclosed is twenty dollars to cover
the cost of the subscription and a
donation for operating costs.

Sincerely,

Veronica Mockaitis

Willowdale, Ont., Canada

Čia rasite perlaidą sumoje
\$100.00. Tai Kanados Lietuvių Li-
teratūros Draugijos auka "Vilniai".
Gaila kad daugiau mes neišgalime.
Linkime jums visiems sveikatos ir
energijos tęsti "Vilnius" leidimą.

Draugiškai,

J. Yla

Johnson City, N. Y.

Gerbiama "Vilnius" Administracija:
Čia prisiunčiu čekį \$60.00. \$10.00
už atnaujinimą prenumeratos, o
\$50.00 į "Vilnius" fondą.

Linkiu visiem "Vilnius" darbuoto-
jams geros sveikatos. Su pagarba.

Konstancija Thomas

Phoenix, Az.

Dear friends, Here is my donation
for the Vilnius fund . . \$50.00. Hello,
Nel De Schaaf.

Sincerely yours,

Joe Koll

Hot Springs, Ark.

Gerbiama "Vilnius" Administracija:
Mes siunčiam \$20.00 už laikraštį,
o kas liks tai dėl fondo. Linkim
visiems darbininkams geros sveika-
tos. Juozas ir Josephine Ziura

Hot Springs, Ark.

Vilnis:

Please discontinue my paper. I
can no longer read it. I am 93 years
old. My eyesight is gone.

Sincerely,

Peter Sankus

Los Angeles, Cal.

Hello! HELLO!

Sakau visiems geros valios čika-
giečiams iš Pacifiko pakraščio. Jau
visi baigia iškelti iš kur niekas
negrįžta. Jau su lazdelės pagalba
pasiramšiuodamas vos galiu paei-
ti.

Jau nešiu 89 metus. Jau tie metai
susikrovė ir mane slegia. Kaip
ilgai??? Jau visi išsikraustė į
kitus miestus, neturime susirinki-
mų ir nežinome ar dar esame gyvi.
Tai gerai, kad Frances Sakalas
parašo gražių žinelių. Mes esame
jai labai dėkingi. Kitaip atrodytų,
kad jau mūsų nėra gyvųjų tarpe.
Tai tiek tam kartui.

Kos G. Urnezis

Hot Springs, Ark.

Dearest Nellie,

Forgive me for not having re-
sponded sooner to the get well
cards and your personal messages
to Benjamin, but from the follow-
ing you will understand quite well
the reason.

As you perhaps know by now,

Mildred Kubilius

Linksmų žiemos švenčių ir laimingų Naujųjų Metų

Linkiu visiems giminėms, pažįstamiems ir draugams čia
Amerikoje bei giminėms Lietuvoje.

Martha Marquardt

3347 S. Lowe Ave., Chicago, Ill. 60616

Linksmų žiemos švenčių ir laimingų Naujųjų Metų!

VISIEMS PASAULYJE LIETUVIAMS

American Travel Service Bureau

9727 S. Western Avenue, Chicago, Ill. 60643
Telefonai: 238-9787-88

Vežame pavienius keleivius ir ekskursijas į Europą, Pietų
Ameriką, Afriką ir Pacifiką salas. Padedame sudaryti kelionių
maršrutus lėktuvais ir laivais. Užsakome viešbučius ir duodame
kelionių patarimus.

Organizuojame ekskursijas į Lietuvą ir padedame sutvarkyti
kelionių reikalus giminėms iš Lietuvos atvykti į Ameriką.

1984 metams yra užplanuota 12 ekskursijų Lietuvon.
Jau laikas REGISTRUOTIS

ALEKSAS LAURAITIS - WALTER RASK-RASCAUSKAS

Valandos: Ofisas kasdien atdaras nuo 9 ryto iki 5 vak., o
šeštadienį 9 val. ryto iki 4 val. vak. Kitu laiku pagal susitarimą.

Vilnis, 1983 gruodžio 8

KAIP EINA "VILNIES" VAJUS

1983 M. NUO SPALIO 19 LIGI LAPKRIČIO 15

Šią suvestinę palyginus su praeita suvestine, vajininkai rimtai pradeda dirbti, Cikagietė Julia Marazienė jau turi surinkusi virš 1,000 taškų. Smarkiai pasidarbavo St. Masytė — nuo 120 taškų pašoko net iki 820. J. Urmonienė irgi gerokai pasistūmėjo pirmyn. Kiti vajininkai taip pat, kaip matyti, nesėdėjo sudėję rankų. Tačiau kol kas dar tik devyni vajininkai figurova suvestinėje. Ženklaai rodo, kad nemaža skaitytojų atsinaujina prenumeratas per raštinę.

Vajininkai išsirikiavo:

JULIA MARAZAS—Chicago	1060 points
ST. MASYTĖ—Detroit, Mich.	820 points
JULIA URMON—Chicago	600 points
VIOLET TRASK—San Francisco, Cal.	260 points
MARY STRAUSS—Bridgeport, Ct.	80 points
ALVINA STRICH—Kenosha, Wis.	80 points
JULIA ANDRULIS—St. Petersburg, Fla.	40 points
ELIZABETH REPSHIS—Dorchester, Mass.	40 points
ADELE SUSNIS—Chesterland, Ohio	40 points
OFFICE	1220 points

Tarpe mūsų

— Lapkričio 10 dieną iš Grand Rapids, Mich., paskambino Don Gilber, klausdamas informaciją apie Lietuvą. Pasisakiau jam, kad mano mergautinė pavardė irgi Gilbert. Turėjome abu gardaus juoko. Jam daviau Stefanijos Masytės telefono numerį, kad paskambintų jai, nes ji sugabi atsakyti jam ir visus klausimus apie Lietuvą. Tenka pasakyti, kad Don ir jo žmona yra ilgamečiai "Vilnis" skaitytojai. Skaito anglišką skyrių ir jiems patinka. Ačiū jiems.

— Draugas Charles Sisevičius lapkričio mėnesį atžymėjo gimimo metines. Tačiau neatrodo senesniu. Tebėra toks, koks buvo praeitais metais per gimtadienio sukaktuves. Linkiu jam viso geriausio.

— Jonas Pateckas vėl sulopė "Vilnies" pastato stogą, bet sako, jog tai paskutinį kartą, eina senyn ir kitais metais nebepajėgs. Sutinku su juo. Turėkime viltį, kad iki kitų metų stogas bus tvarkoje.

— Jeigu Continental restoranas pristigtų koniako, tai netektų nuolatinio kliento — mūsų Antano Litvino. Antanas taipgi priminė, kad jau tūkstantį darbo valandų įdėjo dykai dirbdamas laikraščio ekspedicijos skyriuje. Mums be jo būtų labai sunku.

— Mikas ir Julia Marazai džiaugiasi, kad netoli "Vilnies" atsiradė žuvies parduotuvė. Jiedu labai mėgsta žuvi, vėžiukus (shrimps) ir lobsterius.

— Aš labai nudžiugau laikraštyje pamąčius ilgą straipsnį apie Rudolf Baraniką. Pažangus judėjimas Niujorke labai laimingas, kad turi jį ir jo žmoną May-Stevens kaip draugus ir bendradarbius. Abu jie yra turėję savo darbų parodų Niujorko dailės galerijose ir niekad nėra slėpėsi, jog jiedu yra pažangūs.

— Jessie ir Frank Veselky, ap-lankė Phoenix, Arizonoje, Della Reuther. Atvežė nuo jos \$20, iš kurių \$10 atnaujinimui prenumera-

tos ir kitus \$10 laikraščio fondui. Ačiū Jessie ir Frankui bei Dellai Reuther.

— Buvo laikraštyje rašyta, kad Uršulė Juodaitienė krisdama nusilaužė koją ir buvo padaryta jai plastinė operacija. Taip nebuvo. Krisdama tik labai susižeidė taip, kad giliai prakirstoje vietoje turėjo būti padaryta plastinė operacija. Lapkričio 10 d. paskambinau į Christ ligoninę pasiteirauti apie jos nelaimę. Uršulės ligoninėje jau nebebuvo. Tenka tikėtis, kad ji jau namie. Jos adresas: Mrs. Ursula Juodaitis, 4702 S. Avers, Apt. 201, Chicago, Ill. 60632.

— Žinia, kad mirė Anna Jakuska buvo didelė staigmena. Puoselėjome viltį, kad ji po dviejų sunkių operacijų atsigaus. Bet taip neišėjo. Giliausia užuojauta jos vyrui Edwardui Jakuskai.

— Iš žmonių kalbų girdėjome, kad Julia Andrulienė turėjo širdies priepuolį, bet kadangi niekas nieko apie tai nepranešė, nebuvo tikri ar tai teisybė. Lapkričio 10 d. iš raštinės paskambinau jai į Floridą ir nusiraminau, kai užgirdau jos balsą telefono ragelyje. Taip, ji turėjo lengvą širdies priepuolį ir dabar sveiksta. Sakė, jog nebegalės aktyviai reikštis kaip anksčiau, bet pridėjo, kad "Vilnies" vajuje darysio. Be to, pranešė, kad Emily Drobūs prašo įdėti į laikraštį jos velionės vyro mirties paminėjimą sausio 5 dienos laidoje. Taipgi buvo džiugu telefono ragelyje užgirsti Grebliko balsą. Nežiūrint kad Greblikas jau virš 80 metų amžiaus, bet balsas jo skambėjo kaip daug jaunesnio žmogaus.

— Julia Andrulienė šiemet buvo nvykusi į Lietuvą su laikraščio skaitytojų turistine grupe. Kelionė buvo sėkminga ir ja patenkinta. Į namus grįžo apie spalio vidurį. Grįžusi tuoj sužinojo, kad jos anūko žmona susilaukė sūnaus. Pamatyti naujagimį vyko traukiniu į West Virginia. Kelionė truko 20 valandų. Neseniai grįžusiai iš Lietuvos, traukinyje išsėdėti 20 valandų buvo nelabai taip jau malonu.

— Buvo nei šis, nei tas, kad aš negalėjau dalyvauti Amerikos Lietuvių Moterų Kultūros klubo su-ruoštoje lapkričio 6 d. rankdarbių parodėlėje, kurios nekandaudama laukiau. Negalėjau dalyvauti dėl to, kad mudu su Luois sirguliovo-me ir gulėjome lovoje. Tikiu, kad parodėlė bus suarušta ir kitais metais.

— Walter Dorinas praneša, kad Bronius Gelgotas iš Los Angeles persikėlė gyventi pas jį i San Diego, California. Jo adresas: B.

Šnektelėjus su E. Drobiene

Plačiai žinoma čikagiečiams aktyvi pažangietė, savo laiku buvusi "Vilnies" direktorių tarybos pirmininkė Emilija Drobiene anadien iš Sanpetersburgo, Floridos, paskambino pasiteirauti, kaip mums čia Cikagoje gyvenasi.

Ką gi, kai artinasi žiema, daug ko nebuvo pasidžiaugti. Ne kas esą ir Floridoje. Nors senesnio amžiaus žmonėms klimatinės sąlygos palankesnės, negu Cikagoje, bet amžiaus metų našta dirba savo.

Verta dėmesio žinia drg. Drobiene pranešė, kad Miamiye, Fl., susilikvidavus pažangiečių klubui, i Sanpetersburgą persikėlė gyventi uolus pažangios lietuvių spaudos rėmėjas Jonas Smalenskas.

J. Smalenskas apsisistojo gyventi pas Emiliją Drobiene. Pas ją šiuo metu gyvena ir detroitietis Kirvela. Moteris džiaugiasi, nors šeiminkaujant namuose darbo daugiau, bet ir nebe taip nuobodu, yra su kuo pasišnekėti, padiskutuoti.

Kiti pažįstami bei klubiečiai, esą, laikosi, nepadiduoja amžiaus metų naštos sunkumui. X.

Gelgota, 4820 — 62 St., No., San Diego, Cal. 92115.

— Iš draugo Dorino sužinojau, kad Mr. ir Mrs. Gavčai iš San Diego, California persikėlė gyventi i Sun City, Cal., pas Werbickus. Prieš metus Werbickienė prarado koją iki virš kelio ir reikalinga jai pagalba. Gavčai ir jai nvykko padėti. Gavčai ir jai adresas: S. N. Gavcus, 28681 Troon Court, Sun City, Cal. 92381.

— Teko sužinoti, kad sunkiai susižeidė kalifornietė Sonfā Karo sienė. Savo sode genėdama medį ji krito ir sulaužė tris šonkaulius.

— Jau laikas siusti šventiniai sveikinimai, jeigu norite, kad jie laikraštyje tilptų kalėdinėje "Vilnies" laidoje. Kadangi rinkykla randasi Niujorke, pasivėlavusius sveikinimus tegalėsime įdėti tik sausio mėnesį. Praeitais metais ryšium su mano liga, trukusią visą gruodį, daug sveikinimų suvėlavo laiku laikraštyje pasirodyti. Šiemet, prižadu nesirgti. Nellie

— Kalifornijoje įvyko valstijos senų žmonių (Senior Citizens) suvažiavimas, kuriam dalyvavo apie 300 delegatų, atstovaujančių 300,000 pensininkų. Suvažiavimas vienbalsiai užgyrė rezoliuciją, kad JAV branduolinės raketos nebtų išdėstomos Vakarų Europoje.

IEŠKOME MIRUSIŲJŲ NARIŲ PAŠALPGAVIŲ

Jei kas turite žinių apie mirusiųjų narių sekamus pašalpgavius, sirdingai prašome mums pranešti:

BOLES LAVAS KILAS, Alenos Kilienės, Rumford, Maine, mirusios 1951 m. spalio 15 d. sūnus.

JONAS MACINSKAS, Jurgio Waresono, Brooklyn, N. Y., mirusio 1980 m. gruodžio 24 d. draugas.

HELEN PUODIS Petro Puodžio, Philadelphia, Pa., mirusio 1973 metais dukra.

Rašykite: Association of Lithuanian Workers
26 North St., Room 42
Middletown, N. Y. 10940

Arba skambinkite: (914) 343 3774

Sveikinam su žiemos šventėmis ir Naujais 1984 Metais

Savo gimines, draugus, drauges ir pažįstamus JAV bei Tarybų Lietuvoje; parapijonus Eržvilko parapijos, Polių kaimo, ir Kanadoje.

MARCELLA VASILIAUSKIENĖ [WASSEL]
ED IR FRANCES JORDAN
(Chicago, Ill.)

Su žiemos šventėmis ir Naujaisiais metais

Sveikiname visus gimines ir draugus Lietuvoje ir Amerikoje. Linkime geros sveikatos ir daug sėkmės 1984 metais kovojant už taiką pasaulyje.

JOANA GRIGAS ir šeima
7714 Hazelnut Dr.
Newark, Cal. 94560

ŽIEMOS ŠVENČIŲ PROGA

SVEIKINU GIMINES, DRAUGUS IR PAŽĪSTAMUS,
LINKEDAMA VISIEMS
LAIMINGŲ NAUJŲJŲ METŲ!

MRS. ANTANINA MARCENKUS
Los Angeles, Cal.

Su Naujais 1984 Metais sveikinu

"Vilnies" kooperatyvo draugus, personalą, skaitytojus, bendradarbius, T. Lietuvoje gimines ir bičiulius.

Brangūs pažangiečiai, dirbkime, kad pasaulyje įvyktų tautų solidarumas, kad žmogus žmogaus neišnaudotų, nepavergtų.

BR. GELGOTAS
San Diego, Cal.

Kultūrietes atžymėjo Didžiojo Spalio revoliucijos 66-sias metines

Lapkričio 6 dieną Amerikos Lietuvių Moterų kultūros draugija suruošė savo narių rankdarbių parodėlę. Narės sunėšė daug gražių mezginių, siuvinių ir kitokių meniškų išdirbinių. Prieš pasivaišinimą tos dienos progamos vedėja Estelle Bogden, paaiškinusi, kad šiuo laiku mūsų tėvų žemėje, T. Lietuvoje žmonės atžymi tą didingą šventę, pristatė "Vilnies" redaktorių S. J. Jokubką. Jis plačiai paaiškino šios šventės reikšmę ir kas Tarybų Sąjungos atlikta per tuos 66 metus. Jis taipgi perdavė Lietuvos konsulo V. Sakalausko linkėjimus, kuris skambino iš Washingtono ir prašė perduoti nuoširdžius sveikinimus kultūrietėms už nepamiršimą tos didingos šventės. Trumpiau kalbėjo draugijos reikalais J. Marazienė.

Rankdarbiai buvo išstatyti šių narių: J. Urmonienės, H. Pajūnienės, A. Butkis, A. Dočkienės, V. Pawell, E. Bogden, A. Vaitkienės, J. Feizos, A. Copin, M. Plauškienės. Taipgi jaunos studentės, draugijos pirmininkės A. Vaitkienės anūkės Pamela Obirek trys piešiniai, kurie atkreipė visų dalyvių dėmesį. Pamela lanko kolegiją ir pasižymi savo artistiškais gabu-

mais.

Prie šio renginio pasėkmingumo prisidėjo su dovanomis E. Sankus, I. Peters, E. Bogden, A. Paulikienė, H. Pajūnienė, P. Malinauskienė. Per J. Urmonienę priduota drg. Onutės Babarskienės dovana — \$5, kuri gyvena tolokai nuo Čikagos-Kalamazoo, Mich. — nevisuomet gali dalyvauti, bet kultūričių nepamiršta.

Negalima nepažymėti, kad buvo šaunūs pietūs, kuriuos paruošė A. Vaitkienė, A. Paulikienė, P. Malinauskienė, H. Pajūnienė. Bilietus tvarkė Is. Peters, prie rankdarbių išdėstymo daug prisidėjo Onutė Petrutienė.

Pažmonys visapusiškai pavyko, reikia pasveikinti kultūrietes.

Dalyvė

VIENUOLIKA METŲ BE VINCO ANDRULIO

Gruodžio 10 dieną sukanka vienuolika metų, kai negailestinga mirtis sustabdė visiems laikams "Vilnies" laikraščio ikūrėjo Vinco Andrulio jautriosios širdies plakimą. Mes visi žinome, kad kas gimė, tas turės ir mirti, bet kai miršta žmogus, kuris visą savo brandų

Išpūdingai ir naudingai praleidau sekmadienį

Buvau pakviesta į Monarchs (LDS 216 kp.) suruoštą banketą pagerbimui išbuvusių 50 metų LDS nariais, kuris buvo suruoštas lapkričio 13 d. Anna Tiques erdviame restorane. Jau nekalbant apie patiekalų įvairumą ir skoningumą bei dalyvių žavias nuotaikas, pati suei-

gyvenimą skyrė darbo žmonių labui, jų švietimui ir telkimui į bendrą kovą prieš skriaudėjus, išnaudotojus ir rodė kelią į naują gyvenimą, tai tokio asmens mirtis yra daugiau negu skaudi.

Nežiūrint, kad jau praslinko 11 metų nuo jo atsiskyrimo iš mūsų tarpo, bet jo bendražygiai tęsia jo darbą. Jo taip pamėgtas ir tiek metų puoselėtas laikraštis "Vilnis" tebegyvuoja ir teikia svarbias žinias iš darbo žmonių kovų lauko, taipgi žinias iš Jo gimtojo krašto T. Lietuvos, kur ir Jo palaikai ilsisi.

Mes žinome, kad Jam didesnio paminklo nebus, kaip vykdytas Jo idealo. Tad prisimindami tą brangią asmenybę ir žinodami jo troškimus, dar tvirtiau vieningai stokime į darbą pažangos labui, ypatingai kovokime prieš karo rengėjus. Darykime viską, kad išlaikius pasaulyje pastovią taiką ir išgelbėjus žmoniją nuo pražūties. O tai ir bus didžiausias paminklas mūsų ištikimam draugui, kuris tiek daug davė pažangiam judėjimui.

Lai jo kilnus atminimas pasiliks gyvas mūsų širdyse ir mintyse iki jos plaks.

Vyšnutė

ga buvo visu šimtu nuošimčių puiki ir vietoje. Dalyviais nebuvo labai skaitlinga, gal ir bilieto kaina kitus atgrasino, bet kurie buvome (apie pusė šimto), tai jautėme, kad daug daugiau buvo vertas renginys, negu įžangos kaina.

Po šaunaus pasivaišinimo, pradėtas pristatymas šio banketo gerbiamųjų narių. Jie pristatyti išreikšti savo mintį, kaip jie praleido tuos 50 metų LDS labui. Kadangi jų buvo gražus skaičius ir visų pavardžių nepasižymėjau, tai gal bus vietoje neminėti nei vieno.

Taipgi pristatyti visi svečiai pasakyti savo ilgų metų patirtį būnant LDS nariais ir veikiant jo labui. Besiklausydama tų gražių ir įvairių patirčių, kur atpasakota, kaip veikė jauni žmonės ir kiek turėta jaukių valandų, prisiminiau ir savo pačios jaunystę ir atliktus darbus LDS labui. Kaip buvo smagu, kai mus vadino jaunuoliais. Dabar daugelis iš tų jaunuolių jau peršokę šeštą dešimtį metų, bet iš įpratimo dar ir dabar kaip kas vadina "jaunuolių" kuopa. Tiesa, toje kuopoje, kuri suruošė šį šaunų pažmonį, dar yra jaunuolių, bet jie jau buvusiu jaunuolių vaikaičiai.

Daug teko dalyvauti įvairiuose LDS parengimuose, bet šis man buvo vienas iš išpūdingiausių. Ir pasiliks mano mintyse gražios kalbos, kurios turi daug bendro su mano veikla...

Norėčiau, kad ir kitos kuopos suruoštų tokius jubiliejinius pagerbimus, taip šauniai prisimintų LDS praeitį ir nustatytų naujas gaires ateičiai.

Isabelle Peters

ST. PETERSBURG, FLA.

MIRUS

Vladui Dubendriui

Reiškiame širdingą užuojautą velionio giminėms Amerikoje ir Tarybų Lietuvoj bei draugams.

A. L. D. L. D. 45 KUOPOS
VALDYBA IR NARIAI

ST. PETERSBURG, FLA.

MIRUS

Vladui Dubendris

Reiškiame širdingą užuojautą velionio giminėms Amerikoj ir Tarybų Lietuvoje bei draugams.

DAINOS MYLĖTOJŲ CHORAS

ST. PETERSBURG, FLA.

MIRUS

Theresa Darvaly

Reiškiame širdingą užuojautą velionės šeimai ir jos draugams bei pažįstamiems.

ALDDL 45-TOS KUOPOS
VALDYBA IR NARIAI

MIRUS

Anna Jokuska

BERWYN, ILL.

Reiškiame gilią užuojautą jos vyrui Edwardui, seserims Shirley Santori, Doris Nasari, broliui Frank Mahalek ir jų šeimoms, taipgi brolienei Annai ir jos vyrui S. J. Jokubkai bei kitiems giminėms, bičiuliams, draugams.

E. ir F. Jordan
Marcella Wassel
John Pateckas
Al Pateckas
Linda Pateckas
Antanas Litvinas

BERWYN, ILL.

MIRUS

Anna Jokuska

Reiškiame gilią užuojautą jos vyrui Edwardui, seserims Shirley Santori, Doris Nasari, broliui Frank Mahalek ir jų šeimoms, taipgi brolienei Annai ir jos vyrui S. J. Jokubkai bei kitiems giminėms, bičiuliams, draugams.

Jonas Pateckas - Linda Pateckaitė

ST. PETERSBURG, FLA.

Lapkričio 15 d. Lietuvių Senesnių Piličių klube įvyko gedulių pietūs Nellės Petronienės-Usevičiūtės, kuri mirė 1983 metais sausio 16 dieną. Mes, čia susirinkę, reiškiamo širdingą užuojautą velionės giminaitei Emilijai Zitkus, ir kitiems giminėms, bei jos draugams.

A. Pakalniškienė
V. La Valle
Petronė Lukienė
J. Greblikas
V. ir V. Bunkai
J. Andrulienė
F. Mockapetris
Stanislovas Dubendris
P. ir A. Raskauskai
Vera Zuriene
Al Zuris
M. Gružinskienė
H. Siaurienė
F. ir V. Budrioniai
J. Vaitkus
B. Vaitkienė
W. ir E. Dudai
H. ir F. Habala
Victor Repeka
Millie Repekienė
K. Dibulskis
Mr. X.
V. Kirvela
W. Alaveckis
St. Kuzmickas
V. Kuzmickienė

M. Miller
M. Rutkauskienė
Virginia Watt
H. Sarkiūnienė
M. Wilkauskienė
J. ir T. Lukai
D. Mikalajūnienė
E. Kairaitienė
D. Szarek
A. Budrienė
V. McDonald
J. Gresh
St. Daraška
H. Janulis
A. Klimavičienė
F. Vaitkus
E. Tamašiūnas
Sofi Nagy
Kay Wallace
J. Dobrow
H. Dobrow
E. Valley
E. Drobienė
J. Smalenskas
J. Tvaska
Ch. Tvaska